

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 152. sz. 1943. július 9. péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Belügyi és igazságügyi kinevezések

A Gibraltárban állomásozó amerikai és brit flottának két csatahajója kifutott a Földközi tenger nyugati része felé

Német vélemény az angolszások földközítengeri készülődéseiről - Cripps szerint egyelőre nem lesz európai invázió - Nincs szó offenzíváról, melynek célja Moszkva ellen irányul, hangsúlyozzák Berlinben - Háromnapos keleti csata eredménye: 862 szovjet páncélos és 847 repülőgép megsemmisítése

Gépkolosszusok harca tombol a keleti front 250 kilométeres szakaszán

A keleti fronton Oreltől Bjelgorodig hatalmas ütközet tombol új fegyverekkel, a gépesítés fokának újabb hatalmas emelkedésével. A harc dől, közben egyik fél sem ismeri el, hogy ez a harc nagyarányú offenzíva első fejezete lenne. Látszat szerint a harcot a hónapok óta megmerevedett fronton az váltotta ki, hogy a szovjet nagyobb arányú támadásnak gondolta a német csapatok egyik erősebb felderítését, nyomban mozgásba hozta az itt összpontosított haderőket és a félreértés eredményeként mozgásba jött a keleti arcvonalnak 250 kilométeres szakasza.

METSZŐPONTJA

ez a szakasz a keleti hadszíntérnek, Oreltől északra kezdődik a moszkvai és az északi front. Bjelgorodtól le a déli és kubáni szakasz. A közbeeső központi részen dühöng most a harc, melynek jelentősége egyaránt kihat északra és délre. Azonkívül a szovjet Kuzszk visszafoglalásakor benyomta itt az arcvonalat, melynek ez a része Ukrajnába nyúlik be. Moszkva biztosra vehette, hogy a németek igyekeznek a nyári offenzíva során elsősorban ezt a területet visszafoglalni, ahol az oroszok kedvező és közeli kiindulóponttal rendelkeznek Ukrajna felé. De a szovjet felfogása szerint offenzívára ösztönözhetle a németeket ezen a ponton az is, hogy a 250 kilométeres szakasz két vége: Orel és Bjelgorod német szempontból igen kedvező kiindulópontul szolgálhat azoknak a német hadműveleteknek, amelyek célja északról és délről előnyomulva bezárni az ívet és bekeríteni a benne nyugatra elvetett szovjet seregeket. A szovjet tudta ezt és erős csapatokat vont össze a 250 kilométeres fronton, német vélemény szerint közel félmillió elit katonát és a legerősebb fegyverzetet, hatalmas erődítési munkálatokat végzett, erős aknamezőket létesített, hogy a német előretörés pillanatában nagyarányú ellenoffenzívába kezdjen.

AMIKOR A JÚLIUS 5-IKI félreértelt német felderítés megtörtént, az orosz vonal abban a hitben, hogy a német offenzíva indult meg, villámgyorsan igyekezett az ellenük és rövid idő múlva már száz kilométert meghaladó fronton tombolt a tankesata. Az oroszok készenlétben tartott páncélosait és haderejüket rázúdították a német vonalakra. A német vezérkar állapítja meg berlini jelentés — számolt ezzel, Orelnél és Bjelgorodnál komoly ellentámadásba lendült, három nap után 50 kilométeres tért nyertek a szárnyakon s ezzel hegőrbítették a frontot. Ha a németek előnyomulása tovább tart dél, illetve észak felé, ez a kurszki ívben levő szovjet erő teljes bekerítését, körülzárását jelentheti.

Egyelőre nem tudni, vannak-e a németeknek ilyen messzebbmenő szándékai, vagy csak az orosz erők kipuhulása volt az akció célja.

NINCSEK KIZÁRVA

azonban az sem, hogy a keleti front megeléknülése döntően befolyásolja az angolszás terveket is és — állapítja meg a német katonai szakértő — lehetséges, hogy a kirobbant harcok az angolszásokat a második front gyors megteremtésére ösztönözzék. Ezt német részről kedvezően ítélik meg, mert minél kevesebb előkészítéssel kezdik meg az angolszások az inváziót, annál könnyebb szembeszállni vele.

Ebből a szempontból nézve tehát az sínes kizárva, hogy a kurszki csata a nyári hadiesemények nyitánya...

GÉPKOLOSSZUSOK

csatájának nevezi egyik katonai szakíró a kurszki csatát. Szembetűnő ugyanis a moszlani harcokban a gépesítés nagyságának és erejének megnövekedése. Kis szakaszokon is a múlt évben használtknál jóval nagyobb méretű tankok és gyorsan mozgó ágyúk ezrei harcoltak. Az elhárító és motoros ágyúk is, az aknavetők, lángszórók szintén fokozott technikai újításokkal

váltak eredményesebbekké. A páncélok vastagabbak, a gépfegyverek gyorsabban és messzebb lönek, kézfegyveres katonák jóformán nincsen, minden emberre gép jut. De a gépsírtés megmutatkozik a levegőben is. Méltán nevezik tehát a most fellobbant harcot igazi „anyagcsatának”.

A KELETI HADSZÍNTÉREN

folyó harcok során, mint a Nemzetközi Tájékoztató Iroda értesül, a német zuhanóbombázó és harcra repülőgépek bolsevista földi célpontok ellen folytatott sikeres támadásainak eredménye, amely szerint 34 páncélos találatlaltal megsemmisítettek. egy újabb jelentés szerint módosul, mert további 15 harcra kocsit rongáltak meg súlyosan s ezenkívül 9 löszér- és hajlóanyagraktárt, valamint 100-nál jóval több szállítóeszközt semmisítettek meg. A július 6-iki harcokról szóló jelentéssel kapcsolatosan utólag közlik, hogy egyetlen német légharóító kötelék 39 szovjet harcra állást, köztük három teljesen kiépített páncélos erődítmeny, 23 gépfegyvertészkét és négy megfigyelő állást semmisítettek meg. Ezenkívül megsemmisítettek meg 29 gránátvetőt, három üteget, nyolc páncéltörőt, három tábori ágyút. A német légi haderő július 6-án megsemmisített három üteget, hat páncéltörő ágyút, egy légelhárító állást, négy nagyobb löszerraktárt és több löszerszállítmányt, amelyek útban voltak a harcra állások felé.

MAGYAR REPÜLŐK SIKERÉRŐL

emlékezik a német sajtó. A keleten folyó nagy csata részletismertető közleményében valamennyi német lap megemlíti, hogy a rendkívüli légi sikerekhez a magyar vadászpilóták is hozzájárultak öt ellenséges gép lelövésével.

HÁROM NAP ALATT

777 szovjet gépet lőttek le a német vadászok és a német légi haderő légharóító tüzérsége lő.

lius 7-én a bjelgorodi térségben és Oreltől délre ezidőszert rendeltetésre álló jelentések alapján 140 repülőgépet lőttek le. 8 német gép elveszett. Efelett a harcra térség felett július 6 és 7 között 777 szovjet repülő lőttek le. Német részről 49 gép veszteséget jelentenek.

A keleti arcvonalról legújabb hírként jelent a Nemzetközi Tájékoztató Iroda:

AZ ELMÚLT HÁROM NAP HARCAINAK EREDMÉNYE

862 szovjet páncélos, köztük számos legsúlyosabb, Klim-Vorosi-lov mintájú páncélos megsemmisítése és 847 szovjet repülőgép lelővése. A német csapatok ezzel a rendkívül kimagasló eredménnyel válaszóltak azokra a szovjet kísérletekre, amelyekkel a szovjet Bjelgorod és Orel közötti kiválóan felszerelt csapatokkal igyekezett néhány fontos támaszpontot minden áron kézbekeríteni. A most beérkezett jelentések szerint a német csapatoknak sikerült a többnapos munkájuk kiépített, erősen felszerelt csapatokkal védett, aknavetőkkel, tankesapákkal, gránát- és aknavetőkkel, valamint erős tüzérségi ütegekkel körülzárt szovjet védőrendszerrel átörni és a szovjet csapatoknak a legsúlyosabb ember- és anyagvesztéseket okozni. A harc harmadik napján még mindig a páncélos kötelékek vívják a legsúlyosabb küzdelmet és a harc állandóan fokozódik. A bolsevista páncélos kötelékek közül 48 harcra kocsit Bjelgorod vidékére és 379 harcra kocsit Oreltől délre pusztítottak el. A német légi kötelékek igen eredményes harcokkal akadályozták meg a szovjet lövegek támadását. Erre vall az a tény, hogy eddig 847 szovjet repülőgépet lőttek le, mindössze 54 saját gép elvesztése mellett. A bolsevisták később újabb páncélos kötelékeket vettek harcra és főleg oldaltámadásokkal igyekeztek a német vállalkozások erejét gyöngíteni. A készleltben álló német páncélos és páncélos elhárító csapatok, amelyeket a bolsevist-

oldaltámadások kiindulópontjain fogtak össze, olyan lendülettel támadták a bolsevista vonalakat, hogy a szovjet csapatok Oreltől délkeletre két helyen szorultak vissza saját aknamezőikre és ott újabb súlyos veszteségeket szenvedtek. A mélyen tagolt szovjet védelmi rendszer áttörése lényegileg a bolsevisták óriási erőparálásának a következménye, viszont a német terepnyerés jelentős tényező a német állások megerősítésében és kiépítésében. Bjelgorod terében a bolsevista védelmi vonalakat annyi helyen törtek át, hogy azok most teljes vonalon és nagy mélységben el foglaltak tekinthető. Az első támadó csapatot követő német kötelékek most fésülnek át ezt a lerepet és a szélső szovjet csoportokat gyűjtik össze. A kisebb herdőrészekért és minden összeköttetéstől elvágtat támaszpontokért folytatott harcokban napról napra nő a bolsevista foglyok száma és Oreltől délre is szervezsen kapcsolódik egymásba a legelső német vonalak és az ezeket követő csapatok harca. A keleti arcvonal többi szakaszáról csupán helyi jellegű őrzési és felderítő tevékenységet jelentenek.

A LEGI HÁBORÚ

kapcsán Berlinben valótlannak és a szemtanúk által megafolhatóknak minősítik a német-olasz repülőgépvesztésekről terjesztett angolszás híreszteléseket. Ugyanílyen valótlannak, amellet neveléségeknek bélyegzik Berlinben azokat az ellenséges híreszteléseket, hogy a tengelyes csapatok bizonyos bombolásokkal hajtottak volna végre Tra-

FONTOS TUDNIVALÓK

A baromfi- és tojás forgalmának és felhasználásának szabályozása. (5)
A július havi szappanjegyek beváltása. (7)

TOKES FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉPET VÁSÁROL

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

pani szicíliai kikötőben a visszavonulás megkönnyítésére.

A jelentések beszámolnak arról, hogy német repülőgépek szerdán este a keletangliai partvidéket, angol repülőek északnyugatnémetországi helységeket bombáztak.

REPÜLŐFÜGGŐNYÖKÖN

Kellett átörni az ellenséges légi erőknek az olasz és német területen végrehajtott támadások alkalmával.

A „Messenger” kiemeli, hogy a tengely repülőgépei olyan hatékony ellenállást fejtettek ki az ellenséges repülőek támadásával szemben a legutóbbi idők folyamán, amire a háború alatt nem volt példa. A lap kiemeli a Reuter-iroda közléseit, amelyek szerint az angol-amerikai repülő hevetésénél az olasz-német repülőeknek valószínűleg repülőfüggőnyével kell minden alkalommal megküzdeniük. Ezeket a repülőfüggőnyöket kell átörni, hogy elérhesék azokat a helyeket, amelyekre támadni akarnak és az áttörés egyre több és súlyosabb veszteségbe kerül. Mint a Reuter-iroda tudósítója kiemeli, a tengely repülői új haremódort követnek. Az új haremódor lényege az, hogy a vadászok az angol-amerikai erők fölé repülnek és a levegőben rádobják bombáikat ezekre a repülőerőkre. Ilyen támadás következtében legutóbb három repülőerődöt pusztítottak el új haremódorukkal a tengely repülői.

AZ INVÁZIÓHOZ

még amerikai hadianyag kell — hangoztatja London. A „Daily Mail”-ban Liddel Hart annak a véleményének ad kifejezést, hogy a keleti hadszínter megélénkülése után sem várható rövid időn belül az invázió megindítása. Az invázió előkészítési csapatokat ugyanis még meg kell erősíteni és Amerikából hadianyagra van szükségük, mielőtt eredményes támadást indíthatnának. Az utánpótlás kérdése azonban éppen a hajóúrtér hiánya miatt nagy nehézségekbe ütközik.

„ELŐSZÖR KINÁT, AZUTÁN EURÓPÁT...”

Mint Londonból jelentik, Sir Strafford Cripps repülőgépterhelésiügyi miniszter Birminghamban kijelentette, hogy mielőtt még a győzelemről, vagy a jövővé béke kialakításáról realisan beszélhetnének, még nagyon sok tennivaló van hátra. A végső győzelemi vezető út még nagyon hosszú. A lehető leghamarabb fel kell szabadítani a „nagy kínai szövetségest” is — csak akkor kell csapásra hozakodni — amint Churchill mondotta — Európa lágy alsóteste ellen.

A JAPÁNOK

elsüllyesztették a 10.000 tonnás Helena amerikai cirkálót az amerikai haditengerészeti miniszterium közlése szerint.

Knox amerikai tengerészetiügyi miniszter ugyanakkor egyik nyilatkozatában kijelenti: „El kell ismernünk, hogy a németeknek még mindig veszedelmesen sok tengeralattjáró áll rendelkezésükre. Számolnunk kell azzal, hogy mindenütt lecsaphatnak, ott azonban, ahol mi utalkodunk, a légi térben megfékezhetjük a tengeralattjáróveszélyt. A burmai arcvonalról amerikai légi támadások megújulását

jelentik Rangoon ellen. A bombák jórészt a Rangoon folyóba estek.

YÜNNAN

tartományba benyomultak a japán csapatok a kínai-japán háború hatodik évfordulóján a csungkinginai haderő főparancsnokságának hivatalos jelentése szerint. A Sal-Ween folyón átkelő japán csapatok kezére került Meng-Ting városa is.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Bjelgorod térségében és Oreltől délre szerdán súlyos páncélos csapatokra került sor, amelyekben a hadsereg csapatai, a légvédelmi tüzérség, a légi haderő harcai és közelharcú repülőrajai több mint 400 szovjet páncélost semmisítettek meg. A mélyen tagozott ellenséges állásrendszert szívós erdei és helyi harcokban áttörték. A légi haderő harcai és közelharcú repülőrajai támogatták a hadsereg támadó műveleteit és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak emberben, nehéz fegyverben és járművekben. — A keleti arcvonal közepén szakszámán heves légi harcokban és légvédelmi tüzzel 193 szovjet gépet elpusztítottunk. — Az egyik vadászrezd pilótája három nap alatt 25 légi győzelmet aratott. 13 repülőgépünk nem tért vissza. A légi haderő éjszakai támadásokat intézett az ellenség csapatszállításai, vasúti összekötő vonalai és után pótlási támaszpontjai ellen, a mögöttes területeken. A keleti arcvonal egyéb szakaszairól nem érkezett említésre méltó harci tevékenységről jelentés. Szicília partvidékén német és olasz légvédelmi erők megsemmisítettek 16 angol és amerikai, legnagyobb részt többmotoros repülőgépet. Az atlanti óceán felett és a La Manchesatorna partvidékén még négy repülőgépet lőttünk le. Néhány ellenséges gép Nyugat-Németország határvidéke felett végrehajtott éjszakai zavaró repülések alkalmával helyenként bombákat dobott le, de említésre méltó kár nem történt. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállásról jelentik:

Olasz torpedóvetőrepülőgépek számos támadást hajtottak végre a tunéziai partvidék mentén. Két gőzöst, összesen 13 ezer tonna tartalommal olyan súlyosan eltaláltak, hogy elsüllyedésük biztosra vehető. — Ellenséges légi támadások történtek Trapaninál, Porto Empe-

doclenál és Catania területén jelentéktelen károkkal és a polgári lakosság kisebb veszteségével. 14 ellenséges repülőgépet a földi légharítás megsemmisített. Három Trapaninál, négyet Porto Empedoclenál vadászaik légi harcokban öt ellenséges gépet lőttek le Szicília felett. (MTI)

A szövetségesek földközítengeri haderejének amerikai főparancsnoka előkészületeket tesz Európa elleni támadásra

A tengely éber szemmel figyeli az ellenfél minden húzását.

Berlin, július 8. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a Földközi tengeri térség helyzetéről: Biztos értesülések szerint az amerikai brit flottának eddig Gibraltárban állomásozó hadihajói közül két csatahajó a Földközi tenger nyugati része felé kifutott. Függetlenül van még az a kérdés, vajon ez a hadmozdulat összeköttetésben áll-e az Európa ellen irányuló angol-amerikai partraszállási kísérlettel? Az Északafrikában és Középközelben állomásozó szövetséges csapatok rendelkezésére álló ellátási és szállítóhajók számát az utóbbi időben nagy mértékben növelték. Különösen feltűnő, hogy Port Saidnál több száz ezer tonnányi szállítóhajóteret csoportosítottak. Ezek és más különböző jelek arra mutatnak, hogy a szövetségesek földközi tengeri haderejének amerikai főparancsnoka előkészületeket tesz az Európa elleni támadásra. Az amerikaloknak és briteknek az egész Földközi tengeri térségben Francia-Északafrikától Szíriáig összesen 44 gyalogos hadosztály 15—20 páncéloskötél áll rendelkezésükre. Az alakulatoknak egyrésze ezenkívül görög, csen, szerb és szíriai emigránsokból áll, amelyeknek harci értékét még az amerikalok és brittek sem becsülik valami magasra. A fenti számokba beletartozik még az a két lengyel hadosztály, amelyet a bolsevisták által a katyni erdőben legyilkolt tisztek nélkül zárt köztélemben Iránon keresztül Szíriába és Palesztinába szállítottak, amidőn a 8 brit hadsereg Rommel elől El-Alameinig vonult vissza. Az Európa déli arcvonala elleni tény-

leges támadó hadműveletre rendelkezésre álló erők tehát csupán egy töredéke a Földközi tengeri valamennyi szövetséges haderőnek. A támadó hadműveletben tehát továbbra is több ismeretlen tényező és több kockázat rejlik most is. Szükségszerű adottság ez, hogy a szövetséges haderők nyugatról keleti irányba mozognak s ugyanakkor átcsoportosítják a hadtengerészeti repülőerőket és a partraszálláshoz szükséges eszközöket. Már ellátási okokból is szükséges volt a csapatösszevonás megkezdése, a volt Francia-Északafrikában védelmezni és biztosítani kellett a tengeri összeköttetést a Földközi tenger keleti része felé is. Eppen ez vonja maga után a nagy erők bevetését. Érthető, hogy az ellenfél az ehhez szükséges intézkedéseket a tartós partraszállási fenyegetés leple alatt végzi el. Nem lenne azonban kétséges, hogy a német és olasz vezetés éber szemmel figyeli az ellenfél minden húzását és megfelelő képen ellenhatást fejt ki. (MTI)

A szovjet mától kezdve csak napi egy harctéri jelentést ad ki

Berlin, július 8. (Bud. Tud.) — Londoni jelentés szerint a szovjet főparancsnokság mától kezdve naponta csak egy harctéri jelentést ad ki. Az eddig naponta közzétett déli jelentés kiadását mától kezdve beszüntetik.

Hungária Filmszínház

KATJA

Főszereplők: Danielle Darrieux, John Loder.
Előadások: 5 és 7 órákor.

Fontos, a közellátással kapcsolatos kijelentéseket tettek Antal István és Szász Lajos miniszterek

A kormányzat azt a kereskedőt, aki letér az egyenes útról, minden további nélkül megfosztja a kereskedői ténykedés gyakorlásától

A propagandaminiszteriumban megtartott július havi tájékoztató értekezlet során Antal István, Szász Lajos és báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszteren kívül résztvettek a gazdasági érdekegyesületek vezetői és kioldottjai is.

Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter megnyitóbeszédében tájékoztatta a hallgatókat azokról a munkákról, amelyekre a gazdasági tájékoztató szolgálat országos kiépítése terén eddig elvégzett, majd részletesen ismertette a kormány gazdaságpolitikai programját és annak alapján már eddig kiadott különböző rendelkezéseket. A magyar gazdaságpolitika mostani helyzetének lényege — mondotta többek között a miniszter — a teljes tergvadalkodás. Az egész gazdasági életnek a háború szolgálatába való állítása a magasabb, a közteljesítmények terheinek arányos elosztása és a háborús meggazdagodás elzárása. Ennek a tergvadalkodásnak lélektani előfeltételei is vannak, mert a siker nemcsak a jó szakemberektől és hibátlan igazgatástól függ, hanem ugyanilyen mértékben a polgárság lelki erejétől és helytállásától is. A miniszter beszéde után az egyes gazdasági szervezetek képviselői számoltak be arról, hogy a legutóbbi gazdasági intézkedések milyen hatást váltottak ki.

A felszólalásokra Szász Lajos közellátási miniszter válaszolt, rámutatva arra, hogy az egész gazdasági politikának sikere attól függ, mennyiben tudjuk biztosítani a közellátást. Amint a jelek mutatják, ez sikerülni is fog, amennyiben minden remény meg van arra, hogy a háborús viszonyokhoz mért szerény keretben el tudjuk látni a lakosságot nemcsak élelmiszerekkel, de az iparcikkkel is. Az árak megállapításánál figyelembe kellett venni a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit, mert minden gazdasági tényező megéltetését biztosítani kell.

Sok a panasz amiatt, hogy a termelői és fogyasztói ár között nagy a különbség. A panaszokdók azonban nem veszik figyelembe, hogy a fogyasztói árban már benne vannak a szállítási, előállítás költségek, valamint a munkabérek is, amelyek az utóbbi időben mind emelkedtek. A kérdés lényege az, hogy a szükséges ártételeket a háborús viszonyok adottságai között ki tudjuk elégíteni. Úgy a mezőgazdaság, mint az ipar és a fogyasztók részéről — sajnos — súlyos és jogos panaszok hangzanak el a kereskedelemmel szemben. A kereskedelmi és Iparkamarák fegyelmi bizottságainak feladata, hogy ezen a téren a kormány segítségére legyenek. A kormányzat azt a kereskedőt, aki letér az egyenes útról, minden további nélkül megfosztja a kereskedői ténykedés gyakorlásától. Az államhatalomnak irányítania és ellenőriznie kell, de fel kell használni a gazdasági élet önkormányzati szerveit is arra, hogy az ország érdekeinek megfelelő saját gazdasági érdekeit önmaguk intézzék. Sok baj van a munkafegyelem meglazulásával is. Ezen a téren sokszor kemény intézkedéseket kell tenni. A beszolgáltatási rendszerrel szemben az utóbbi időben kétségtelenül javult a hangulat. A jobb terméskilátásoknak is szerepük van ebben. Az ellátatlan mezőgazdák két csoportba osz-

hatók. Az egyikbe azok tartoznak, akik birtokuk kicsinyesége miatt fogva nem tudnak annyit termelni, hogy kenyérgabona szolgáltatási kötelezettségüknek eleget tehesse, a másikba pedig azok, akiknek ugyan a jobb birtokuk van, de azelőtt nem termeltek kenyérgabonát. Az első esetben meghagyjuk a gazdának a termést, a második esetben azonban a helyi birtokosoknak kell megállapítani, hogy az illető gazda tényleg ellátatlan-e.

Szövegáttek az értekezleten, hogy az új burgonyát a kereskedő nem köteles azonnal átvenni, hanem megállapodhat az átvétel idejéről. Mivel az új burgonya ára lényegesen magasabb, mint a telté, nagyarányú burgonyakiszedési akció indult meg, ami veszélyezteti a telté ellátását. Nem szabad az egész ország burgonyatermesztését új burgonyáért eljogyasztani. Az új burgonya nem tarolható. A tiszteletes gazda nem jár rosszul a terméshozzájárulással, de a keskedéssei sem szerez magának hasznot. Aki pedig nem teljesíti beszállítási kötelezettségét, az minden esetben rosszul jár. Az ország gazdasági életében nem állhatnak elő zavarok, mert ezek súlyos csatavesztés jellegével bírnának.

Vitéz Guothfalvy Zoltán miniszteri o. főnök, az iparügyi miniszter képviselője adott ezután felvilágosítást néhány kérdésre, majd az értekezlet Antal István nemzetvédelmi miniszter zárszavával véget ért.

Az angol sajtónak és közvéleménynek ellen-szenves a blokádszigorú alkalmazása

London, július 8. (Bud. Tud.) Az alsóház egyik legközelebbi ülésén a liberális oldalról szóvalatesszik a blokádszigorú alkalmazását. Az angol sajtó és a közvélemény hosszú idő óta ellenszenvvel viseltetik a blokádnak túlszigorú alkalmazásával szemben, különösen a megszállott területekkel kapcsolatban. Számos oldalról, különösen Belgium és Dél-Franciaország számára bizonyos segítségét követelték. A kormány azonban egyelőre ellenez minden enyhítést, azzal az indoklással, hogy a megszállott területeknek szánt szállítmányok esetleg a megszállók birtokába jutnak.

A Martinique szigeti helyzet megindító tisztázatlan

Berlin, július 8. (NTI): — A Wilhelmstrassen csütörtökön kérdésekre válaszolva kijelentették, hogy Martinique szigeti helyzete egyelőre még tisztázatlan. A rendelkezésre álló adatok alapján Robert tengernagy az éhszérts az ebből adódó belső összeomlás alatt indítva érzi magát amerikai közvetítők kiküldésének kérésére. A közvetítő meg is érkezett.

—ooOoo—

Stockholm, július 8. (NTI) Az Aftonbladet londoni jelentése szerint az angol hatóságok a lengyel emigránsok egy részét be fogja tiltani, mert támadó magatartást tanúsítanak, amelyek bizonyos szövetségesek iránti kapcsolatokat zavarnak. (MTI).

Tokió, július 8. (NTI: A Domei Iroda ahonani jelentése szerint az új hindu nemzeti hadsereg csak parancsra vár, hogy Indiába be masírozva hazáját felszabadítsa a brit uraiom alól. (MTI).

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás

„H O F E R”
konzervnyitóval
Csak „H O F E R” konzervnyitót kérjen. Kapható:
Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

Vígyszínház mozgó

Ma 5 és 7 órákor utoljára a legvidámabb magyar film:

Nehéz apának lenni

Főszereplők: Páger, Szeclezky, Mály Gerő.

Apolló filmszínház

Előadások minden nap fél 4, fél 6 és fél 8 órákor.
Pénztár minden nap 11-től 1-ig és félhárom órától.
Uray, Mészáros Ági, Mály, Maklár, Hajmássy és Pathos Sándor a főszereplők.

A 28-as.

A könnyed szerelmes komédiában

A mai naptól fél 11-ig kell befejezni a színházi és mozielőadásokat

Budapest, július 8. A belügyminiszter rendelete értelmében a színházak és más szórakozóhelyek (kabaré, cirkusz, mozi) előadásait este fél 11 óra előtt úgy kell befejezni, hogy a helyiség fél 11 órára kiürüljön. Az 5550—1942. M. E. sz.

rendelet 1. §-ának 1. bekezdésében meghatározott helyiségek zárójára továbbra is változatlanul 11 óra. A belügyminiszter rendelete a kihirdetés napján lép életbe. A rendelet a hivatalos lap mai számában jelenik meg.

A svéd hadsereg valamennyi fegyverneme ellen irányuló kémkedésnek jöttek nyomára

Stockholmban 200 kémelt lettek ártalmatlanná a háború kitörése óta

Stockholm, július 8. (MTI.) A háború kitörése óta Svédországban, főképpen Stockholmban több mint 200 kémelt lettek ártalmatlanná. A letartóztatottak legfőbbjét szigorúan megbízták. A kémkedések egy része nem Svédország ellen irányult és így ezekben az esetekben az ítélet kevésbé szigorú. Mint a svéd sajtó jelenti, nyomára jutottak azonban a svéd hadsereg valamennyi fegyverneme ellen irányuló kémkedéseknek, továbbá ipari és rádiókémkedéseknek és romboló bűncselekmények előkészítésére is. A legszigorúbb ítéletet egy svéd mérnök ellen hozták, aki két idegen hatalomnak a svéd erődítményberendezésekről szóló rajzokat adott el. Ezt a mérnököt életfogytiglani kényszermunkára

ítélték. Emiatt a kémkedés miatt a svéd erődítményrendszer nagyrészt át kellett építeni.

Az északamerikai lapok szerint Giraud a „szabad Franciaország” egyedüli képviselője

Stockholm, július 8. Stefani. Az északamerikai lapok nyilván felsőbb helyről származó utasításra állást foglalnak Giraud mellett Kiemelve, hogy ő a szabad Franciaország egyedüli képviselője. A lapok éleik kritikát gyakorolnak De Gaulleval szemben, kiemelik, hogy De Gaulle nincsen a helyzet magaslatán és hogy olyan politikát csinál, amely kompromittálja háború után a Franciaország és szövetségesei közötti kapcsolatokat. (MTI.)

Az ország helyes felvilágosításának nagy fontosságára hívta fel a képviselők figyelmét Kállay miniszterelnök

A Magyar Élet Pártjának

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Élet Pártja vitéz Lukács Béla miniszter, országos elnök elnöklésével csütörtökön este pártértekezletet tartott, amelyen Kállay Miklós miniszterelnök és a kormány tagjai, valamint az államtitkárok is megjelentek és a párt felsőházi tagja és országgyűlési képviselői is igen nagy számban vettek részt.

Vitéz Lukács Béla elnöki megnyitójában mindenekelőtt megemlékezett arról, hogy a Kormányzó Ur Öfömlétsége Nagy Vilmos honvédelmi miniszterét saját kérelmére tisztségétől felmentette és a párt nevében köszönetet mondott Nagy Vilmosnak azért a munkájáért, amelyet, — mint honvédelmi miniszter — a honvédségért s ezen keresztül a nemzet érdekében kifejtett. Egyben a párt minden tagja nevében szeretettel köszöntötte Csátay Lajost, az új honvédelmi minisztert és biztosította őt arról, hogy a párt nehez és felelősségteljes munkájában a legnagyobb odaadással fogja támogatni. A továbbiakban a párt felvilágosító munkásságával kapcsolatosan megemlékezett a legutóbb tartott nagyválasztmányi és vidéki választmányi ülésekről, az ott elhangzott miniszteri kijelentésekről. Hangsúlyozta, hogy a nyíregyházi választmányi ülésen Kállay Miklós miniszterelnök és Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter a pártéletre és a szervezési munkára vonatkozólag is utmutatást adtak. Végül bejelentette, hogy Keck Antal

interpellációs értekezlete.

pártonkívüli képviselő, a nemzeti egységre való hivatkozással felajánlotta munkásságát is és bejelentette a pártba való belépését. A párt tagjai az országos elnök szavai nyomán igen meleg ünnepi lében részesítették Csátay Lajost, az új honvédelmi minisztert.

Ezután az interpellációkra került sor. Torkos Béla közéleti vonatkozásokban, Kóródy Ede a harctéren szolgálatot teljesítő közalkalmazottak érdekében, Padányi Gulyás Jenő egyes haditermelési és anyaggálkodási vonatkozásokban, Molnár Lajos földművelésügyi kérdésekben, Padányi Gulyás Jenő második interpellációjában pedig a mozgólépcsőszínházak játékidéjének meghosszabbítása érdekében mondott interpellációt. Az interpellációra Szász Lajos közéleti ügyi miniszter, Csátay Lajos honvédelmi miniszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter azonnal megnyugtató választ adott, amelyet mind az interpellálók, mind a pártértekezlet köszönettel tudomásul vett.

Vitéz Lukács Béla országos elnök bejelentette ezután, hogy a párt a két nyári hónapban csak abban az esetben tart értekezletet, ha azt valamely rendkívüli körülmény indokolja. A csütörtöki heti pártnapot azonban továbbra is megtartják és kérte képviselőtársait, hogy azon minél többen jelenjenek meg.

Kállay Miklós miniszterelnök szavait fel ezután, aki felhívta a párt tagjainak figyelmét az ország helyes felvilágosításának nagy fontosságára és arra kérte

Pyramidon

TABLETTÁK

Fejfájás, fájdalom és rossz közérzet ellen.

őket, hogy ebből a munkából a nyári hónapokban ki-ki a maga kerületében minél tevékenyebben vegye ki részét, majd hangsúlyozta, hogy a nyári hónapok alatt is igen nagy súlyt helyez arra, hogy az érintkezés közötté és a párt tagjai között tennem maradjon és állandó legyen. Ezért kérte a párt tagjait, hogy időnként levélben tájékoztassák őt minden oldalról, amit tudomására szükségesnek tartanak. A párt tagjai nagy éljenzéssel fogadták a miniszterelnök szavait és ezzel az értekezlet véget ért.

Az 5 világrészt

bejárt attrakciók, amelyekről már egész Debrecen város közönsége beszél!

Naponta 2 előadás: 4-7 órákor

a titkok királynője mindent tud és megmond

Vasár- és ünnepnapokon 3 előadás: 3-5 7 órákor!!

Bayer kapitány és csodamajmai.

Ez 1 bombaműsor! és még 12 attrakció

Wong Fay a japán gaukler

A nagy torlódás miatt válna kérem meg már előre jegyét és biztosítsa helyét, mert pontosan 4 és 7 órákor kezdünk. — Jegyelővétel a cirkusz pénztáránál reggel 9 órától 1 óráig és 3 órától.

CZÁJA Telefon egész nap: 22-80
CIRKUSZ PRODUKCIÓJA

Tengerészek új védőszentje Paulai Szent Ferenc

Róma, július 8. (NTI.) A pápa Paulai Szent Ferencet, a tengerészek védőszentjének nyilvánította. (MTI.)

Kizárások a fasiszta pártból háborús idők erkölcsi kötelességének megszegéséért

Róma, július 8. Scorza miniszter, partitkár megvonta a fasiszta párt tagsági igazolványát dr Sciorillim Berellitől, Taranto tartomány prefektusától, dr Perronetől, Taranto tartomány federaletjéről és dr Mendolától. Az illetők megsértették a háborús idők erkölcsi kötelességét azáltal, hogy lakomán vettek részt. A prefektust nyugalomba helyezték, a federalet állásától felmentették, a rendőrfőnököt pedig rendelkezési állományba helyezték. (MTI.)

Felhívás olvasóközönségünkhöz!

Mindenki tapasztalhatja, hogy nap-nap után jelennek meg a „Debrecen” hasábjain fontos közlemények, hírdetmények vagy olyan cikkek, amelyek a rendkívüli háborús időkben az élet különböző vonatkozásaiban intézkedéseket tartalmaznak.

Tekintettel arra, hogy egyrészt nyolc oldalnál nagyobb terjedelmű lapot nem adhatunk, másrészt, hogy minden napnak megvannak a maga eseményei, amelyekről olvasóink megkövetelik, hogy beszámoljunk, kérjük, hogy ezeket a fontos közleményeket, hírdetményeket mindenki figyelemmel olvassa el, mert nem a léte módunkban ezeket ismételtül közölni.

Ha pedig a közlemény olyan tartalmú hogy az olvasóra néz-

ve fontos (például gazdátlanul közlésű vagy iparosokat, kereskedőket érint), abban az esetben tessék a közleményt a lapból kivágni, eltenni és megőrizni, hogy szükség esetén újra áttanulmányozhassák és végrehajthassák az azokban foglaltakat. Tanácsos egy füzetbe dátummal ellátva beragasztani, hogy így könnyen szem előtt tarthassa, mikor kell a rendeletet végrehajtania.

A lapunk első oldalán a jobb alsó sarokban „Fontos közlemények” cím alatt naponta közöljük azoknak a fontos közleményeknek a címét, amelyek kivétel nélkül mindenkit, vagy olvasóink nagyobb rétegét érintik és érdeklik.

Kis hírek a nagyvilágból

Zágráb, július 8. (MTI.) Istambuli jelentés szerint a legutóbbi összeírás megállapítja, hogy a város lakosságának száma 872.000.

Amsterdam, július 8. (Nemzet) Mint a brit hírszolgálati iroda jelenti, az algériai francia szakadárbizottság szerdán a hivatalos lapban megjelent rendelettel felmentette Bergeret a börtönből Francia Nyugat-Afrika francia légi haderejének parancsnoki állásától. (MTI.)

Ankara, július 8. (Stefani.) Iránnak abban a részében, amelyet szovjet csapatok tartanak megszállva, nagyszámú szovjet tisztviselő érkezett Tebrizbe. Az igazgatást nagyrészt szovjet közegek vették át. A rendőrigazgatás teljesen szovjet kézben van, de nem polgári, hanem katonai vezetés alatt. (MTI.)

ISTAMBUL, július 8. Stefani Alexandriai jelentés szerint a brit katonai hatóságok elrendelték mindazoknak a kenyérmagvaknak a felfoglalását, melyek az ottani kikötőbe érkeznek.

Rovno, július 8. (NTI.) A benzolotek adatai alapján Ninnizában két újabb tömegsirt fedeztek fel, az egyik az ugynevezett népparkban, a másik pedig az orthodox temetőben fekszik. (MTI.)

Nyári Egyetem Beiratkozás

Az ország minden részéről mind nagyobb számmal jelentkeznek a Nyári Egyetem augusztusi előadásorozataira. Debrecen város Nyári Egyetem iránt érdeklődő közönségének figyelmét felhívjuk az ezúti gazdag programra. Augusztus 1-18 között a következő előadásokat lesznek a Nyári Egyetemen. 1. Magyarságtudományi előadások magyar nyelven. 2. Magyarországot ismertető előadások német, olasz, francia stb. nyelven. 3. Nyelvtanok (német, olasz, francia nyelven). 4. Balkáni het. 5. Keleti het. 6. Nemzetiségi tanfolyam. 7. Franciászakos tanárok továbbképző tanfolyama. 8. Nemzetvédelmi és propaganda hét. 9. Csokonai Irodalmi Napok. 10. Lektorai konferencia. 11. Hangversenyek, filmbemutatók, fagyaltest, fogadóest. 12. Kirándulások. A debreceni érdeklődők számára felvilágosítást nyújt a Nyári Egyetem titkársága, beiratkozni július 15-ig lehet, az azután beiratkozni szándékozók részére a rendező bizottság nem tud helyet biztosítani. Alsó korhatár 16 év. Beiratási díj 12 pengő. A beiratási jeggyel minden szórakozási alkalmon és előadáson résztvehet a Nyári Egyetem hallgatója.

Nemzetvédelmi- és propaganda-het rendeznek a Nyári Egyetem keretében

Nagy feltűnést keltett a tavalyi Nyári Egyetemi előadásorozattal párhuzamosan rendezett sajtótanfolyam, melynek létrehozója Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter volt. Ő hívta fel a figyelmet arra, hogy Magyarország tekintélyének emelésében a jövő építő munkájának megismerésében milyen nagy szerepe van a sajtónak, illetve a propagandának. Ő hirdette azt is, hogy a magyar sajtó csak akkor áll hivatás magaslátán, ha magyar emberek, magyar lélekkel szolgálják általa a nemzeti ügyet. Ezért nevelt a tavalyi Sajtótanfolyamon olyan kiváló szakembereket, akik ezt az ügyet egy év alatt jelentős eredményekhez juttatták. Antal István miniszter megkezdett munkáját tervszerűen folytatja tovább a debreceni Nyári Egyetem keretében ebben az évben Nemzetvédelmi és Propaganda Hétet rendeztet, melyen a legkiválóbb magyar szakemberek fogják bemutatni a magyarságot védő és magyarellenes propaganda munkáját. Ez a hét augusztus 10-én kezdődik és 17-én ér véget. Több mint száz újságíró fog rajta részt venni, s az előadók között ott vannak ebben a témakörben legkiválóbb közíróink: Alföldi Lajos, dr. Borsody István, dr. Eszterházy István, Gáspár Jenő, Gedényi Mihály, vitéz dr. Kólosváry-Borcsa Mihály, Koréh Endre, dr. Nagy Sándor, Ottlik György, dr. Tóth László, Vajta Ferenc, dr. Zilahy-Sebess Jenő. Az egyes előadásokat vita fogja követni. A magyar közvélemény irányítása a legfontosabb feladataink közé tartozik, s ezt karolta fel Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter, akinek magyar értékrendszerünk közkincsét tételeit fogjuk köszönni. A Nyári Egyetem egyetemes magyar jelentőségét ez a propaganda hét az eddigiekénél is jobban emeli.

Magyar Otthon avattak Genfben

Genf, július 8. (MTI) Belsőügyes ünnepség keretében avatták fel a genfi magyar »Otthont«, amely lakás, munkahely és fogadóhelyiségeként szolgál majd a magyar diákoknak.

Debreceni mozgalom a Felnőtt Nők Kereskedelmi Iskolájának felállítására érdekében

Mindenki jelentkezék, aki ilyen tanfolyamon résztvenni óhajt

Alig három éve még csak annak, hogy Debrecenben mozgalom indult a felnőttek kereskedelmi iskolájának létrehozása érdekében. A mozgalom Debrecenben Budapesttel egyidőben indult és hosszas küzdelem után eredményre is vezetett. Így Budapest után vidéken Debrecenben állították fel először a Felnőttek Kereskedelmi Iskoláját. A tanfolyam, mint azóta már megállapíthatjuk, teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket s a többi vidéki városokban is követésre talált. Az előadások iránt állandóan nagy az érdeklődés s a hallgatók valamennyien igen jó eredménnyel szerezték meg bizonyítványukat.

Mégis van egy hibája, jobban mondva hiányossága a Felnőttek Kereskedelmi Iskolájának. Az, hogy csak férfiak vehetnek részt benne. A nők érthetetlenül el vannak zárva a tanfolyamra való beiratkozás lehetőségétől. Ezen akar segíteni most az a lelkes kis csoport, mely mozgalmat indított annak érdekében, hogy állítsák fel a Nők Kereskedelmi Iskoláját is. Ennek a csoportnak egyik fíradhatatlan és lelkes vezérével, Kozma Erzsébettel, az anyakönyvi hivatal tiszviselőnökjével folytatunk rövid beszélgetést céljaikról, valamint azok megvalósításának a lehetőségeiről.

— Annakidején, mikor a férfiak megindították a maguk mozgalmaikat a Felnőttek Kereskedelmi Iskolájának felállítására érdekében — mondotta —, mi nők is szervezkedni kezdtünk. Míg azonban a férfiak eredményt értek el, minket elutasítottak azzal, hogy egyelőre Budapest sem engedélyezték a tanfolyam felállítását nők részére. Nem keserített el bennünket ez az intézkedés, de vártunk az

alkalomra, amikor mozgalomunk nagyobb eredményekkel kecsegtethet.

— Most ez az alkalom, úgy látszik, elérkezett, mert úgy értesültünk, hogy Budapest is engedélyezték a Felnőtt Nők Kereskedelmi Iskolájának felállítását. Így mi is újult erővel kezdtük el a szervezkedést. Eddig még — sajnos — nem vagyunk túlságosan sokan, de csak azért, mert kevesen tudnak a dologról. Mindenesetre ezúton is kérem azokat, akikre mint biztos résztvevőkre számítani lehetne egy tanfolyam megindításánál, hogy jelentkezzenek nálam, vagy a mozgalom másik igen lelkes harcosánál, Kulesár Mária magántisztviselőnőnél, aki a Kónécs Géza cégnél van alkalmazásban.

— Szervezkedésünk — mondja befejezésül — most van még csak kezdeti állapotában, így ha eredményt érünk is el, a tanfolyam csak a jövő évben kezdődhetne el, hiszen láttuk, hogy a férfiaknál is mennyi akadályt kellett még az engedély megkapása után is elhárítani. Mi mindenesetre bízunk abban, hogy mozgalomunk eredményre fog vezetni.

Valóban minden tekintetben méltányos lenne az, hogy a nők részére is lehetővé tétessék a kereskedelmi iskolai kiképzésben való részvétel. Különösen fontos lenne ez most, háború idején, amikor a nőknek a legkülönbözőbb szakmákban kell helyt állani a férfiak helyett.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy az illetékesek is fel fogják karolni a debreceni hölgyek mozgalmaik ügyét s rövidesen már beszámolhatunk azokról a szép eredményekről, melyet a tanulni vágyó nők a tanfolyam keretében elértek.

150 gyermeknek biztosít vidám, gondtalan nyaralást a Nagyerdőn a Mansz

Ismét megvalósult Debrecen szegény gyermekeinek álma: a nagyerdői nyaralás. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az idén 150 gyermeknek biztosít gondtalan és feledhetetlen napokat, amelyek vidám játékból, meséből, dalból, jó reggeliből, ebédből, vacsorából szövegszerűen össze. Szilassy László főispán gyűjtés útján 4000 pengőt bocsajtott a gyermeknyaralás céljaira. Az egyetemi klinika két heti nyaralást, a katonaság különböző alakulatai pedig egy-egy ebéd adását vállalták.

Tegnap délelőtt folyt le a gyermeknyaralás megnyitó ünnepélye a Nagyerdőn, a klinikai tettel szemben levő tisztáson. Mar messziről jökeid kiabálás, kacagás hangjai ütötték meg a vendégek fülét, kik eljöttek, hogy résztvegyenek a nyaraló gyermekek boldog ünnepnapján.

A megjelentek között volt Szilassy László főispán titkárával dr. Ujvárossy Lajossal, dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos, dr. Matkó Imre a szociális ügyosztály h. vezetője, Erdely Mihály dr. segédorvos, dr. Legeza életmezősi tiszt, dr. Kolessey Sándorné, Uray Sándorné, dr. Nábárczy Béláné, dr. Nagybakay Antalné, dr. Tervey Tamásné, dr. Ménes Lajosné, özv. Balogh Lajosné, Achóczy Imréné, Bánfalvi Zoltánné, özv. Palotay Lajosné, dr. Sallay Lajosné MANSZ-hölgyek, Hennel Oszkárné az egyetemi konyha vezetője, Gera Katalin szociális gondozónő és még mások.

Özv. Szabó Imréné vezényszavaira, — aki, mint a gyermekek szeretett Ottika néneje, az idén is főfelügyelője a nyaralásnak — sorbaállt a sok kislány és kislány s a mezeient vendégekkel együtt elénekelték a Himnuszot.

Ezután dr. Erdely Mihály segédorvos intézett kedveshangú beszédet a gyermekekhez. Intette őket, legyenek jók és engedelmeseik, élvezzék ki a nyaralás szépségeit. Isten legnagyobbjában, a szabad természetben Majd a gyermekek nevében köszönetet mondott mind azoknak, akik részükre az elővendő szép napokat biztosították.

A gyermekek már az első napon megmutatták ügyességüket, okosságukat. Szép szavatokkal szórakoztatták vendégeiket. Gara Margit a katonakért való imát mondta el, Bernáth Gyula kiemelkedően szép technikával, lelkes átéléssel szavaltta el a Nemzeti dalt, Szárdobágyi Vilma egy Gyóni-verset mondott el ügyesen, majd végül a kis Bernáth Juliska imádkozott. Jöttevők iránt való szeretetüket színes, magukszedte vadvirágcsokrokkal is kifejezték.

Ebédeltünk: hangzott el a vezényszó 12 órakor. Pár pillanat alatt körülültek az asztalokat, eszörgött a sok kis edény és plékanál. A három kedves felügyelő lányka: Nagy Jolán, Schram Éva és Molnár Teréz türelmesen intették csendre és rendre a kicsiket. Nem volt könnyű feladat. Lehet-e elnyomni a lelkesedés öröm egy-egy hangos megnyilvánulását, mikor finom zöldes burgonyaleves, zöldborsó és lekváros bukta az ebéd.

S a gyermekek — kiknek legnagyobb része hadiárva, rokkant, vagy hadbavonult családból származik — elfeledve kicsi és nagy gondokat, jóízűen falatoztak a szabad nyári ég s a zöld lombosítar alatt...

Agglegények

Írta: IGNÁCZ RÓZSA

Két vénember áll a kávéház sarokpáholyában. Mindketten agglegények. Az egyiknek vörös volt az arca s a feje kopasz, a másik ezüst hajszort viselt reszelt, sápadt fején. Kávéval rendelkeztek, majd a lisztes fejű lapos tejesüveget húzott elő zsebéből, hogy otthonról hozott adagjából tejeskávét készítsen mindkettőjüknek. Nehezen boldogult az üveg dugójával, inas, eljárt keze akarata ellenére csuszkaált ide s tova. A másik nézte. Nem nyúlt az üvegért, hogy segítsen neki, bizonytalan volt az ő keze is. Látszólag türelmesen várakozott, nehéz, kövér teste ernyedten folyt el a pamtagon. Hallhatóan szuszogott. A nyakából lassan, erősbödön, mint a megfeszített gondolkodás jele, vagy a feltalarkó indulata, sűrű, lilas próság szállt arcába. Köhintett egyet, ettől még jobban elvörösödött. Aztán ezt mondta kurtan: — Rokkanunk.

Tarsa elesipte végre a dugó kiálló végét két tancoló ujjával. Fogta az újat között, nem húzta ki egyszerre, csak remegett lassan ide-oda a keze, mintha a műveletben eszesebb ütemre tért, pihentetné magát. Mikor végre, hosszú idő után, a fekete-kávés poharukba locsogtatta a tejet, megszólalt ő is: — Tudod, én mostanában halálomat érzem mindenben, akármit csinálom.

— Halál? — horkant fel a másik. Maga elé húzta a csésze alját, szinte dühösen a lébe merítette kanálát.

— Halál? — mondta megegyeszer, — nem! Nem, kérlek, én nem törődöm vele. Nem félek tőle. Eggyáltalán nem foglalkozom vele. Elvesztette számomra a jelentőségét. Annyi van ma belőle. Százerek halnak. Milliók. Fialatok. Engem érdeklen, éppen engem? Mikor már úgyis itt van a nyakamon? Még érzem is? Várjam, féljek tőle? Talán bizony készüljek rá? Készségem a lelkemet? Itt lesz, ez bizonyos. Akkor eltűnök. Vége. Nem érdekel, mondom. Különben is, elvesztettem az egyéni élet értékebe vetett hitemet. Az anyag végtelen körforgása az egész. Hogy néhány évre, bennem egyénné válna, sajátos színeket jelentkezik az örök anyag? ...

Olvasom mostanában egy elméletet. Újszerű atomelmélet, kissé zavaros. Az alapkiindulást vagy elhiszem, vagy nem. A veleje az, hogy a végtelen mindenki, örök időktől kezdve örökké jelen volt, van és lesz. Csak mindig más és más összcillálás szerint. Mintha egy nagy kéz atomok milliárdjait rázogatná össze emberre. Az atomok száma azonban véges. Te, mint matematikus, el tudod képzelni, hogy az atomok számainak permutálása X idő múlva kimerül, vagyis, mondjuk tízezer esztendő múlva, de talán százézer év múlva, egyszer megint, pontosan megint az az atomvariáció jelentkezik, amely ma engemet jelent. Az én külsőm és én gondolataim az összcillált variáció éppen az az emberré variálódott atomcsoporttal ülnek majd szemben, aki

te vagy ma és leszel majd megint.

Köhögött, nagyot sujt és hirtelen elgondolkozott. Az ezüstfejű matematikus hazuról hozott póteukrot tett a kávéjába és csendesen kocogtatta a kanálával a pohár oldalát.

— El tudom képzelni, — felelte, — el tudom. De engem, ma már képzelet nem hevit. Bizonyoságot szeretnék. Közele bizonyosság. Egy, kezelet esztendőre visszafelé és talán — előre is. Az emberi gondolkodás története óta, soha, egy lény sem tért vissza. Soha. Az én testem, az én arcom, az én vágyaim és gondolataim sem fognak soha visszatérni. A földön több, mint ket-milliárd ember él. Számolj csak. Ha igaz lenne is az atomelmélet, milyen beláthatatlanul nagy a variáció lehetősége. Variálj képeleiben milliárdszor milliárdokat. Milyen semmi a remény arra, hogy én, én térjek vissza valaha, vagy bár énemnek egy felismerhető része...

— Annyira szeretnél újra elválni? Azzal az öntudattal, ami ma téged jelent? Hát érdemes?

A feherfejű kortyogtatta a kávéját.

— Az életem nem volt se jó, se rossz...

— Na, talad!

— Igen... de mégis [ja], hogy ezt nem fogom tudni magamról megállapítani én, magam. Mert egyszerűen, nem leszek...

Hallgattak. Megitták a kávé. Elmerengtek. Egyszer azt mondta a feherhajú.

— Meg kellett volna házasodnom.

A társa legyintett.

— Meg? Mire? Hogy ne legyünk egyedül? Most volna feleségünk. Két kis, kedves öregasszony. Te a tieddel, én az enyémmel. Nem tudnánk velük még csak beszélgetni sem. Igy, ahogy most ketten, szemtől szembe beszélgetünk. Elétről és halálról. Elvonatkoztatva. Nő, absztrakt dolgokhoz nem ért. Pedig engem vigasztal az ilyen beszélgetés.

— Nem azért, — felelte a másik vénember és felvillant a szemé, — éppen azért kellett volna, hogy örökké legyen melletted valaki. Nő, leánygyermek, unokák, különösen leányunokák. Akik csak élnék, bizakodva belépnének a világba, akik inkább élnek az anyag életét, mint a szellemet. Nem szenvednek attól az aránytalanságtól, amit a gondolkodás teremtet, a pusztá állati létünk megmáshatatlannal jellemezi — például a halat, — és a megnövekedett emberi értelem állapota között. Ertesz engem? Neha szeretnék a gyermekokcsikból kilopni egy-egy ember-szabású, pici csecsemőállatot, magamhoz szorítani s bizakodást lopni értelmellen szeméből — az élethez...

— Ertelek, — mondta a társa szilagosan. — Ugyanezzel az értelmellen, állati bizakodással kellene várni a halálra is.

— Igen! — sóhajtott a matematikus. Fízelték. Aztán fellettek a kávéjukat s meg-megállva, egymást támogetva csoszogtak tovább...

Angliában az átlag polgár jövödelmének egyharmadát adó a üzeti

Amszterdam, július 8. (NTI) Nagybritannia ezúti kiadásai több mint nyolcszorosát teszik ki a tíz évvel ezelőti kiadásoknak. — jelentette ki Kingsley Wood brit kincstári kancellár az alsóház előtt, a brit hirszolgálati iroda jelentése szerint. A miniszter még hozzátette, hogy az elmúlt esztendőben a különböző adók csaknem 40 százalékát lettek ki az összes magánjövödelmeknek. Az átlagpolgár összes jövödelmének mintegy harmadát adóba fizette. A miniszter a továbbiakban közölte, hogy az országnak minden font sterling után amit Nagybritannia ebben az évben kiad, 10 shillinget kell kölcsönözni. Végül kijelentette, hogy a bérleti és kölcsönprogramon kívül mintegy 195 millió font sterlinget juttattak a szövetséges kormányoknak. — (MTI)

A fákat, bokrot, sást a nisi védelmi övezetben kiszárazják

Zágrab, július 8. (MTI) A belgrádi Novo Vreme jelentése szerint hatóságai rendelet alapján az egész Nisi védelmi övezetben ki kell irtani minden magasabb növényzetet: fákat, bokrokat, nádaszt, sást.

Bose került az indiai nemzeti hadsereg elére

Bangkok, július 8. (NTI) Az indiai nemzeti hadsereg felállít tásáról szóló korábbi jelentéssel kapcsolatban csütörtökön hivatalos közlemény jelent meg, amely szerint Bose került a hadsereg élére, mint legfőbb főparancsnok. Az indiai nemzeti hadsereg, amelyet Japán hivatalosan, mint független szövetséges hadsereget ismert el, tisztán indiai katonákból áll, akiket hindu tisztok képeznek ki és azok vezérlete alatt is maradnak.

Debrecen szerepe

Debrecen és az egész magyarság nagyon jól ismeri azt a jelentős munkát, amit városunk képvisel a nemzet kulturális fejlődésében. A Rádió a Nyári Egyetemen kapcsolatos tegnap esti előadásában újrarámutatott Debrecennek erre a jelentős szerepére. Bár a Nyári Egyetem intézménye újabb keletű, mert csak 1927-ben szervezte meg dr. Hankiss János és dr. Milleker Rezső, de a munka, amivel a széleslátókörű, kiváló tudósok életre hívták, folytatása annak, amit a magyar iskola végez a nemzet történetében. A debreceni Kollégium szerves folytatása a Tiszta István Tudományegyetem, s ennek az egyetemnek egyik legfeljebb és legfiatalabb önálló célkitűzési szellemi gyermeke a Nyári Egyetem. Hiszen Debrecen főiskolai diákjai évszázadokon keresztül járták a külföldet, Európa egyetemait, s itthon valóra váltották mindazt a szepet és jót, amit Nyugaton láttak. A külföld ezektől a szerény külsejű, de tudástól lelkesülő magyar diákoktól tanulta megismerni Magyarországot. A világháború után megfordult a szerep s a külföldi tudásra váró fiatalok jöttek Magyarországra s a debreceni Nyári Egyetemen közvetlenül ismertek meg a magyar kultúrával.

Ezeknek a külföldről Magyarországra jövő érdeklődőknek legmagasabb kultúrgéneit kielégíteni lett célja a Nyári Egyetemen. Hankiss és Milleker professzorok 17 évvel ezelőtt a magyar lélek, műveltség, tudás és kultúra drága kincseinek közkinccsé tételére próbálkoztak meg Debrecenben, a legmagyarabb városban, azzal, hogy Magyarországot, a trianonai megcsönkítés után méltóan és igazán képviseljék az európai művelt népek együttesében. Vállalkozásuk olyan sikert ért el már kezdetben, hogy Európán kívül az egész művelt világ felfigyelt Debrecenre, illetve Magyarországra. Kultúrpolitikai tényezővé vált a debreceni Nyári Egyetem s közben hivatásos kiszélesedett, mert a honi magyarok érdeklődését is felkeltette ez a vállalkozás. A belföldiek nemcsak azért jöttek Debrecenbe, hogy idegen nemzetiségű művelt emberekkel találkozzanak, hanem azért is, hogy maguk is tanuljanak és lássák meg a magyarság igazi értékeit. Ezért kellett magyarságtudományi előadás-sorozatot tartani évenként, hazai nyelven, hogy a magyarok öntudatra ébredve próbálják megbecsülni mindazt, amit fajtánk ezeréves története alatt kiteremt és alkotott.

Ezt látták meg az alapítók s Hankiss ma már a magyar kultúrpolitikai felelős tényezőjeként, mint államtitkár irányítja a magyar művelődés nagy célkitűzéseit. Az ő és Milleker professzorok lelkes és páratlan munkássága tette mintaszerűvé a debreceni Nyári Egyetemet. Ma már erre a mintára Kolozsváron, Sopronban, Szabadkán stb. működnek szünidei tanfolyamok, s Debrecen nemcsak örül a kezdeményezésnek, hanem a követésre méltó példát mintaszerűnek tartja. A debreceni Nyári Egyetem jelenlétére csak emelkedik azáltal, ha mások is buzgón munkálkodnak a magyar kultúra érdekében. Debrecen ma már Nyári Egyetemével a kezdeti kultúrpolitikai vállalkozáson túl olyan szerepet tölt be, amely a magyar egyetemes művelődés történetében is jelentős. A külföldi érdeklődők tájékoztatása mellett

a magyar sorsproblémák ismertetésének területén is jelentős munkát végez. Elég utalni arra, hogy a Nyári Egyetem szokásos előadásorozatán túl a nehézségi kérdéssel, keleti és balkáni problémákkal is foglalkozik. Debrecenben szoktak lenni a magyar tanárság továbbképzését szolgáló tanfolyamok. Ezek jelentőségét nem kell külön kiemelni, mert tisztában vagyunk vele, hogy a jövőnk az ifjúság nevelésétől függ. Ha megemlítjük, hogy a Nyári Egyetemen találkoznak évenként a külföldi magyar lektorok és a magyar írók igazi feladatainak tudatában Debrecenbe gyűjnek össze a Csokonai-Napokra, hogy célkitűzéseiket a magyar léleknek megfelelően állítsák művelődésük szolgálatába. A tavalyi megnyitón ezeknek elismerésül

magya a miniszterelnök tartott előadást a Nyári Egyetemen, hogy tisztázza a magyarság és Európa közötti kapcsolatokat. Mellette a vallás- és közoktatásügyi miniszter magyar lélekkel és meghatódva mutatott rá városunk szellemére. Idézzük szavait: „Debrecenben fölcsap a földből, a sírokból, a történelmi múlt. Ezt a tájat a Hajdúságnak nevezik, mert itt telepedtek le a hajdúk, itt ült meg a magyarság egyik legkatonasabb, legvitézebb törzse, de ugyanakkor Debrecen, a magyar szellemnek és kultúrának bástyája volt már azelőtt is. Itt született és itt élt egyik legnagyobb költőnk: Csokonai Vitéz Mihály, aki a tiszta magyarságot nagyszerűen összeegyeztette az európaiassággal... ez a magyarság a gyökér, a mi őstalajunk, a mi erőnk kútjeje.”

Belügyminiszteri kinevezések

A Kormányzó Úr a belügyminiszter előterjesztésére *Porubszky Gyula* rendőrkapitányt rendőrtörzskapitányhelyettesnek nevezte ki. *Szinyei-Merse Miklós* rendőrfelügyelőnek rendőrfelügyelői címet és a VIII. fizetési osztály jellegét, *Lugossy Dániel* detektívnek a IX. fizetési osztály jellegét adományozta.

Dr. *Belleky Lajos* téglási köz-

ségi orvosnak a VII. fizetési osztály jellegét, *dr. Pórer Rezső* nádudvari és *dr. Rohályi Pál* kondorosi községi orvosnak a VIII. fizetési osztály jellegét adományozta.

A m. kir. belügyminiszter *Szegedi György* rendőrfőtörzsrőmerter a XI. fizetési osztályba m. kir. államrendőrségi detektívve kinevezte.

Igazságügyi kinevezések

A Kormányzó Úr az igazságügyminiszter előterjesztésére *dr. Gavallér Tibor* debreceni törvényszéki titkár a szatmárnémeti királyi járásbíróvá, *dr. Király Gyula* debreceni törvényszéki titkár a dési királyi ügyészséghez kir. ügyészé, és *dr. Szogyény Lajos* debreceni királyi járásbíróvá jegyzőt a máramaroszi törvényszékhez bírává nevezte ki, *Bende Gusztáv* debreceni kir. járásbírói irodafőtisztnek az irodavezetői címet és jellegét adományozta.

A m. kir. igazságügyminiszter *dr. Mészáros Sándor*, *dr. Bacsó Jenő* debreceni és *dr. Magi László* hajdúböszörményi jegyzőket bírósági titkárokká, *dr. Jóna János* és *dr. Markus Ferenc* debreceni aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén és *dr. Zolnai László* ügyvéd, hajdúböszörményi lakos a nyiregyházi kir. járásbíróhoz bírósági jegyzővé, *dr. Csallós Loránd* debreceni kir. törvényszéki joggyakornokot és *dr. Gáthy László* debreceni lakost bírósági aljegyzőkké, továbbá *dr. Végvári Jenő* debreceni lakost a nagyvárad, *dr. Turóczy József* debreceni lakost a debreceni, *dr. Varga István* ceglédi lakost a debreceni, *dr. Vértési Ervin* kecskeméti és *dr. Lengyel József* István

nyiregyházi lakosokat a debreceni, végül *dr. Kormany Károly* debreceni lakost a debreceni ítélőtábla kerületébe bírósági joggyakornokká kinevezte.

Az igazságügyminiszter *Bakó Gábor* derecskei járásbírói telegkönyvezetőt a debreceni járásbíróhoz áthelyezte. — *Pusztai Kálmán* m. kir. igazságügyminiszteriumba berendelt debreceni ítélőtáblai irodaségd tisztet a budapesti központi járásbíróhoz a X. fizetési osztályba sorozott telegkönyvezetővé nevezte ki. *Koppányi Julianna* irodafőtiszt címmel és jelleggel felruházott debreceni törvényszéki irodatisztet irodafőtiszté, *Szabó Lajos* debreceni kir. ügyészségi, *Toth Zoltán* debreceni kir. ítélőtáblai és *Dóczy Beláné* debreceni kir. járásbírói irodaségd tisztet irodatiszté, *Leveles* Bertalan debreceni ítélőtáblai kezelőt irodaségd tiszté, *Bánky Béla* debreceni ügyészségi díjnokot segédhivatali gyakornokká, *Fekete Károly* debreceni kir. törvényszéki, *Paksi Vilma*, *Király Ilona* és *Háló János* debreceni törvényszéki díjnokokat ideiglenes minőségű kezelőkké, *Kopasz András* és *Mák József* debreceni kir. törvényszéki fogházorokot első osztályú altisztékké kinevezte.

Kinevezések az Országos Társadalombiztosító Intézetnél

A belügyminiszter az Országos Társadalombiztosító Intézetnél *dr. Fábian László* debreceni biztosítási főellenőrt a IX. fizetési osztályba fogalmazóvá, *Balder Ferenc* biztosítási főellenőrt a VIII. fizetési osztályba biztosítási felügyelővé, *Móré Miklós* és *Gehl József* debreceni biztosítási főtisztet ideiglenes minőségű biztosítási felügyelőkké, *Sályom Mihály* debreceni irodatisztet, a X. fizetési osztályba biztosítási ellenőrré, *Végh Imre* debreceni lakost ideiglenes minőségű biztosítási gyakoronokká nevezte ki.

Lelkes Béla számvizsgálót, *Lévai Dezső* számvizsgálót a VIII. fizetési osztályba számvevőségi tanácsosokká, *Czeizling Lajos* számgyakornokot ideiglenes minőségű számgyakornokká, *Gönye Lászlóné* Vecsei Margit, *Kezdőti Endre*, *Dolnai Jenő* és *Vékony Antal* biztosítási segédtisztet a X. fizetési osztályba biztosítási II. osztályú tisztékké, *Tamáskó Bertalan*, *Hermell Frigyesné* Jójárt Anna, *Németh István* habibéreseket ideiglenes minőségű I. osztályú altisztékké, *Heiser János*, *Kovács Imre*, *Tóth Ferenc*, *Magdika Jánosné* *Haidu Anna* Hé-

jas Eva és *Reszegi Antal* kiegészítő szolgálati másodosztályú altisztékké kinevezte.

FILM

Hungária. A Francia filmgyártás egyik legsikerültebb alkotását, a *Katja* című grandiózus filmet újította fel a *Hungária* filmszínház igen széleskörű érdeklődés mellett. Ez a pazar kiállítású film nemcsak fejedelmi külsőségeivel, hanem belső értékeinek gazdag színképében fénylő színeivel a legteljesebb elismerésre méltó. A nagyvonalú mese igen finom színekkel megmintázott legigazibb indító rugója és egyben kedves romantikája a szerelem, amely ebben a filmben csodálatos poézissel jut kifejezésre. A darab főszerepeit *Darricux* és *John Loder* játsszák.

—ooOoo—

LONDON, július 7. A brit tájékoztató minisztérium visszavonta De Gaulle „La Marsaille” c. hetilapjának engedélyét. A lap kénytelen volt angliai megjelenését beszüntetni.

A baromfi és tojás forgalmának és felhasználásának szabályozása

A közellátásügyi miniszter szabályozta a baromfi és tojás forgalmát és felhasználását. A rendelet hatálya alá tartozik mindenféle élő és leölt baromfi, az ezekből származó és étkezési célra szolgáló termékek a baromfi- és hajtó kivételével, a tyúktojás és a tojásból előállított, tartósított vagy egyébként feldolgozott termékek.

Beszolgáltatás. A beszovaltati kötelezettség teljesítésére szánt baromfit és tojást 1944 június 30-ig kell a vásárlásra feljogosítottaknak felajánlani, megpedig csak élő, egészséges és üresbégű baromfi ajánlható fel. A beszovaltatásra szánt baromfit elősúlyban, darabonként lehet vételre felajánlani. A baromfiak megszabott súlya a következő: csirke 1943 augusztus 31-ig 1 kiló, augusztus 31 után 60 deka, tyúk 1 kg, gyöngyös 80 deka, pulyka 3 kg, hizott vagy hizlatt liba 5 kg, ugyanilyen kacsica 3 kg. Tavasz libát és kacsát a keltetés évének szeptember 15 napja előtt beszovaltatási kötelezettség teljesítésére felajánlani nem szabad.

Csak éphéjú, friss tojást szabad felajánlani.

A kijelölt kereskedő köteles a rendeletben a feltételeknek megfelelő baromfit és tojást átvenni és a megszabott árat azonnal kifizetni.

A közellátási miniszter előzetes felhatalmazása alapján a közellátási kormánybiztos megengedheti hogy baromfit és tojást a pontrendszerbe beszámítás céljából a polgármester által feljogosított személyek is vásárolhassanak. Ez esetben a Központ beszámítás mellett történő vásárlásra jogosító árúbellyeget küld a polgármesternek a fogyasztók között való szétosztás végett.

A kereskedőnek be kell írnia a gazdakönyvbe a vételt és vételi jegyet is kell kiállítania. Tíz kilónál kisebb mennyiségű baromfi — a hizott liba vagy kacsica kivételével — vagy tojás vételénél a kereskedő vételi jegy helyett árúbellyeget is adhat az eladónak, de ebben az esetben a vételt a gazdakönyvbe bejegyezni nem szabad. Hizott libáért és kacsáért csak vételi jegyet szabad adni.

A gazdálkodó az összegyűjtött árúbellyekekkel havonként egyszer jelentkezik a nyilván-

tartó hatóságnál, mely a beszovaltatást a gazdakönyvbe bejegyezi, nyilvántartásba veszi.

Felhasználás és forgalomba hozatal. A tavaszi keltetési kacsát és libát szeptember 15 előtt nem szabad forgalomba hozni, még ha kényszervágásra kerültek is.

Tojást magánháztartások legfeljebb két kilónyi mennyiségben tárolhatnak vagy tartósíthatnak tojást.

Szállítás. A rendelet hatálya alá eső állatokat egyik közegből a másikba szállítani, vagy célra utalni csak a rendeletben megszabott feltételek mellett szabad. Még a vásárlásra jogosított kereskedő is csak azon az állomáson adhatja fel a gyűjtött baromfit vagy tojást, amely az arcképes igazolványában fent van tüntetve.

Ha a gazdálkodó beszovaltatási kötelezettségének teljesítését a polgármester vagy a községi előjáróság biztosítva látja szállítási igazolványt adhat ki és ennek birtokában a nyilvántartás is eladhatja árúját.

Bárki kezipodgyakászt szállyhat vagy postán feladhat keltlyukat, vagy négy csirkét, vagy egy pulykát akár élő, akár állapoltban, vagy két kiló tojást.

Baromfikeltető központok címere, vagy ezektől baromfi és tojás szabadon szállítható Egyébként a tenyésztojás szállításához — ha két kilónál több — a közellátási felügyelőség adhat szállítási igazolványt.

Más kivételes esetekben csak a Központ által sorszámozott és szárazhelyezéssel ellátott fuvarlevéllel vagy szállítási igazolvánnyal szabad állatokat vagy termékeket szállítani.

A fogyasztók ellátása. A gazdálkodó közvetlenül a fogyasztó részére hizott vagy hizlatt libát s kacsát nem adhat el. Baromfit és tojást házalás útján forgalomba hozni nem szabad. A polgármester a házalás fogalmát pontosan meghatározza: *„Házalás alatt az eladásnak azt a módját kell érteni, amikor az eladó az árucikket utcáról-utcaról és házról-házra járva árúsítja. Az árúsításnak tehát ez a módja tilos.”*

A rendelet megszegőit szigorúan büntetik. Bővebb tájékoztatást szerezhetnek az érdekeltek a Budapesti Közlöny 1943 évi 144-ik számában.

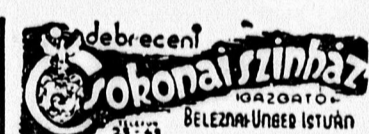
A budapesti Czája cirkusz vendéglátéka Debrecenben

Tegnap este zsúfolt ház előtt tartotta meg a már régóta várt Czája cirkusz díszelőadását és olyan világvárosi műsorral lepte meg a mi elkényeztetett közönségünket, hogy biztosra vehetjük, hogy nem a piaci arakról, hanem a cirkusz műsoráról fog a publikum beszélni. A műsor kimagasló pontja *Fatme*, a világvárosok clouja a Trylbit, a világhírnemű is árnyékba helyezi és marad majd a nagy kérdőjel és a magnezta ennek a színes és minden igényt kielégítő szenzációs programnak.

A műsor nagyszerű számaiból kiemelkedik a *Horváth nővéreknek* a csont nélküli lányok produkciója. Bámulatos hajlékonysággal dolgoznak. Úgyes és kacagató szám a *Náci bábujaival*, a *Rissay gladiátorok* számainak párját még nem láttuk cirkuszban, olyan hatásosak. Külön kell megemlíteni *Wong Fay* japán ezermestert, akinek ügyeskedése páratlan a maga nemében. *Bayer kapitány* csodamajmainak sok-sok kiváló produkcióját tapsolta meg a közönség. *Karmanov* kutyarevű, 2 *Mády* a levegő szifidjei, *Jenőffy* drótkötélszám.

A műsor kétségtelenül ügyes összeállítása és a szereplők tudása a Czája cirkusz kiemelik azoknak a cirkuszoknak a sorából, melyek megfordultak az utóbbi években Debrecenben. *Felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt szórakozást jelent a remek műsor.*

A Mosca—Randov, a nevetés nagymesterei egészíti ki ezt a pompás műsort.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

A NEMZETI KAMARASZÍNHÁZ EGYÜTTESENEK DEBRECENI VENDEGLÁTEKA iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ez az érdeklődés teljes mértékben indokolt, hiszen egészen rendkívüli művészi élményt jelent az, hogy ezáltal nemcsak egyes fővárosi neves művészek jönnék debreceni vendégszereplésre, hanem egész színházi együttes, az ország első színházának, a budapesti Nemzeti Színházának kamaragyüttese. Külön érdekesség, hogy a szereplők között láthatja a közönség Könyves Tóth Erzsébet, örökös kedvencét, aki hosszú időn át volt a Csokonai Színház drámai hősnője, *Mészáros Ágít*, aki Debrecenben végzte iskoláit, *Pethes Sándort*, a magyar filmek kedvenc és utólráhetetlenül nagyszerű komikust, *Kovács Károlyt*, *Apáthy Imrét* és másokat. A darab, melyet a Nemzeti Kamaraszínház együttese bemutat *Dario Nicodemus* remek, mulatságos vígjátéka, a *Tacsókó*, mely az elmúlt szezon legnagyobb sikere volt. A vendégszereplők szombaton érkeznek Debrecenbe és szombaton este, vasárnap délután és este játszanak a Csokonai Színházban.

EGERBEN ALLANDÓ SIKER, táblás hazak mellett játszik a társulat. Belezna Unger István első egri fellépte a héten volt a *„Leányvásár”* c. Jacobi-operettben nagy siker mellett.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 8-án reggel 8 órától, július 10-én reggel 8 óráig: „Kossuth” Plac u. 26, telefon: 29-56, sz. — „Magyar Korona” Kálvin-tér 15, telefon: 16-06 — „Arany János” Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlai út 4. f., telefon: 32-50.

Tudtad nélkül...

Reám nézel, de nem látod,
Hogy kipirul az arcom;
Hangom hallod, de nem tudod,
Hogy veled vívott harcom.
Okozza a halk remegést. —
Rád sem merek nézni,
Mert attól félek szíved majd
Egyszer mégis megérzi
Ezt a titkos viaskodást,
Mít ma még talán semmi
Nem árul el — csak én tudom,
Hogy van, — Mert visszavenni
Akarom ezzel álmodtam,
Melyet elvettél tőlem,
— Tudtad nélkül, önkéntelen, —
De nem győzőm erőben!
Remegve várom jöttödet,
S ha jössz, már messze mennék;
Félek tőled s ezt suttogom:
Bárcsak veled lehetnék!
Ki érti meg kétségeim?
Mért zárul össze ajkam,
Mikor beszélni kellene?
S te sem segíthetsz rajtam,
Mert nem tudod, hogy mi kínoz,
Azt sem tudod, hogy félek
Magamtól is és amiktől
Egő szemekkel nézek,
Ugy érzem, szívem kiszakad,
S nem bírom már a terhet!
Akkor, rámmézel, csendesen,
S nézed messze kerget
Minden fájt gondolatot:
Baldog vagyok, hogy élek,
S elég nekem, ha sórtalanul
Nézhetek néha téged!

Cser Katalin Éva.

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter Debrecen sz. kir. városához Zádor Gyula városi lömérnök, debreceni lakost műszaki tanácsossá kinevezte.

— A városi műszaki ügyosztály júniusban 53 lakóházra adott ki használatbavételi engedélyt, ezekből 1 egyemeletes, a többi földszintes ház volt. Megszűnt egy lakóház. Az új házak túlnyomó részben egy-szobásak, számszerint 53 darab és 5 kétszobás volt. A lakószobákban június folyamán 58 volt a szaporulat.

— Az állami munkaközvetítő hivatal júniusban 465 munkahelyet, 395 munkakeresőt tartott nyilván és 342 esetben közvetített, 100 munkahelyre 85 munkakeresőt jutott. A munkahelyek közül 179-et a férfiak és 286-ot a nők részére jelentettek be. Szakmunkások részére 144 férfi munkahelyet ajánlottak fel. A munkakeresők között 105 férfi szakmunkás és 1 nő, a segédmunkások között 29 férfi és 255 nő volt. A munkapiac helyzete a szakmunkásokra közepes, a segédmunkásokra nézve kedvező volt. Kedvezően alakult a munkapiac a vas- és fém-, a ruházati iparban és a segédmunkások terén. Az elhelyezettek közül 91 férfi és 251 nő volt, 325-en helyben, 17-en a kerületben kaptak munkát. Élénk volt a kereslet a háztartási alkalmazottak iránt, 249 leányt helyeztek el. A munkabérek a következők voltak: asztalos órábéra 80—120 fillér, szabóé 60—110 f, kérekgyártó helibére ellátással 25—35 P, kovácsé 25—35 P, borbély helibére 18—40 P, napszám 4.50—7 P, háztartási alkalmazottak havibére 20—90 P.

— Pénzértéke van az élelmszerjegyeknek — állapította meg a Kúria jogegységi tanácsa. Ezt a megállapítást arra alapította, hogy a háború alatt életbeléptetett közellátási szabályok szerint csak jegy ellenében kapni bizonyos kötött forgalmú közszükségleti cikkeket.

Végakarata szerint gyászbeszéd nélkül, puritán egyszerűségű szertartással temették el Csánki Benjámint

Csánki Benjámint, az egyetem hittudományi karának nyugalmazott professzorát tegnap délután temették az egyetem központi épületének diszudvaráról. A diszudvar közepén emelkedett a ravatal, a koporsón az özvegy pirosrózsa koszorúja, a ravatal előtt az egyetem és a tisztelők koszorúja.

A ravatal körül a gyászoló család foglalt helyet, a koporsóval szemben az egyetemi tanács: D dr. Kállay Kálmán prorektor, dr. Makkai Sándor dr. Szentpéteri Kun B. la, dr. Orsós János Imre és dr. Szabó D. zso, azután a professzorárság: dr. Erdős Károly dr. Vasady Béla, dr. Szócs Béla, dr. Czeglédy Sándor, dr. Török István, dr. Bacsó Jenő, dr. Bozóky Ferenc, dr. Flachbarth Ernő, dr. Pap Károly, dr. Tankó Béla. Megjelent D. dr. Révész Imre, a tisztelt református egyházkerület püspöke. Ott láttuk még dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsost és

dr. Nagy Bélát, a debreceni Ügyvédi Kamara elnökét.

A gyászszertartás az elhunyt végakaratahoz híven puritán egyszerűséggel folyt le. A gyászoló gyülekezet a 194. díszteret énekelte, majd dr. Szász Imre esperes olvasta fel az Igét, Pál levelét a korinthusbeliekhez: »Halál, hol van a te fullánkod?». Az úri ima után felhangozott a szoltár: »Ahitozik testem, lekem Tehozzád élő Istenem!».

Az Igét, valamint az éneklendő egyházi énekeket végakarataiban maga az elhunyt írta elő. A gyászszertartásban nem hangzott emberi beszéd, csak Isten szava szólott...

A megkapó puritán szertartás után gyászmenetben a Köztemetőben levő díszsírhelyhez vitték a koporsót, ahol szoltáréneklés után elhaltoltak Csánki Benjámint, a debreceni egyetem áldott-emlékű professzorának földi hamvait.

* Esküvő. Dr. Szentpáli Gáspár Lajos és Mikes Edit folyó hó 10-én, szombaton délelőtt 1 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai templomban.

— A Csokonai Kör ma, pénteken délután 6 órakor a Déri-múzeumban választmányi ülést tart. Ez alkalommal megemlékezés történik az elhunyt Csánki Benjámint egyetemi professzoráról, aki választmányi tagja volt a körnek.

— A város szociális ügyosztálya a múlt hónapban szegénysegélyezésre 7874 pengőt fizetett ki. A napközi otthonokban 310 gyermeket gondoztak. Az ügyosztály 1365 ízben végzett környeztetanulmányt. Közigazgatás-szerrel 842 családfőt 1361 családtaggal láttak el. Házassodási kölcslent 13 esetben 12.400 pengő összegben adtak ki.

— Nyolc tűz volt Debrecenben júniusban. Ezek közül szobafűz 1, padlás-, műhelytűz 1, szalmakazalégés 1, fűskamara-tűz 1, egyéb 2. Az 5350 pengőnyi kár biztosítás révén megtérült.

— Sorozatos tolvajlások a diákszállóban. Ifj. Pirok Lajos, Upor Endre és Joó Tibor miskolci diákok a teniszversenyre jöttek Debrecenbe. A diákszállóban szálltak meg s ruhaneműiket napközben otthagyták. Nagy meglepetésükre este, mikor hazaértek, pizsamáiknak és több ruhaneműiknek hiált helyét találták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Léverte a zárat és behatolt ismeretlen tettes Nagy Róza művirágkészítő Széchenyi-u. 42. szám alatti lakására. A lakást felforgatta és minden értéke-sebb dolgot elvitt. A vakmerő betörő kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— A bika levegőbe repítette a gulyást. Eterek községből szállították be a budapesti Szent István kórházba Apostagi Imre 10 éves gulyást, akit a bika a levegőbe dobott, majd megtaposott. A gyerek állapota életveszélyes.

— A mentők júniusban 601 esetben vonultak ki. Első segélyben részesült 57 férfi, 41 nő és 19 gyermek. A balesetek és szállítások közül 358 nappali, 122 éjszakai, 95 belterületi és 385 külsőségi volt. A mentőköcsik 1191 kilométert, a mentőautó pedig 2552 km. utat futottak be. Kétszázötvenöt ember történt, két férfi, hét nő.

— Hatalmas szélvihar tombolt Borsodban. Az orkánzerű szél évszázados fákat csavart ki, háztetőket seprte le és hajléktalanlanná tett több borsodi kisgazda családot. Különösen nagy volt a vihar ereje Hejőszalontán és Igriciben, ahol alig néhány ház maradt ép tetőzettel.

A pannonhalmi Bencés-rend egy hadiárva fiú nevelését vállalta

Budapest, július 8. A pannonhalmi Bencés-rend felajánlotta, hogy a szeptember hónapban kezdődő iskolaévben a pannonhalmi olasz gimnázium első osztályába egy hadiárva fiút vesz fel, akit — ha arra érdemesnek bizonyul, 8 éven át ellátásra, nevelésre és oktatásra vállal. Az Országos Hadigondozó Szövetség a felajánlott helyet az elemi iskola negyedik osztályát kitűnő eredménnyel végzett hadiárva-közül fogja betölteni. Felhívja ezért a hadiárva gondviselőit, hogy erre a helyre pályázó hadiárva fiúkat 1943. évi július 25-ig jelentsék be a Szövetségnek.

— Százéves házassági évfordulót ült a napokban egy Várna melletti kis falucskában Popov Vladimir cipészmeister és felesége. Popov 122 éves, felesége pedig két évvel fiatalabb.

— Munkács városa elhatározta, hogy kitermelt tölgyfát csak cserélés ellenében adja el. Így akarja a város hússzükségletét biztosítani.

— Bölesödét állítanak fel Szombahelyen olyan munkások gyermekei részére, akiket munkájuk miatt nem gondozhatnak szüleik. A gondozottak teljesen ingyenes ellátásban részesülnek.

— Zsebmetsző garázdálkodik a debreceni állomáson. Az utóbbi időben sorozatosan tetek feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki vakmerő zsebtolvajlásokat követ el. Főként aranyórákat és cigarettatárcákat szeret lopni. Legutóbb dr. Pagonyi Gyula budapesti lakos tett jelentést arról, hogy a nagyalomáson valaki ellopja értékes duplafedélű aranyóráját.

— Budapestben 45.000 lakásigénylő fordult kérelemmel a főváros lakáshivatalhoz a hivatal fennállása óta. Az ügyosztály 1939 lakást vett igénybe, 1658 bérlőt jelölt ki és 1799 kérelmet elutasított.

— Negyvenhárom évig szerelték Európát legmagasabb telefonállomását, melyet a Zugspitze heves ormán most adtak át a forgalomnak.

— Kelet-Afrikából újabb 10.000 olasz indult hazafelé négy személyszállító gőzössel.

— Gróf Zichy Nándor vitorlázó teljesítmény repülése. Gróf Zichy Nándor, az Aero Szövetség ügyvezető elnöke a hármashatárhegyi repülőtérről elindulva a Meise-Olimpia mintájú motornélküli gépével a bihar-megyei Kurta községig repült. A 192 kilométeres távolságot három és fél óra alatt repülte be és ezekben 2200 méteres magasságot ért el.

— Eddig 12.000 méter árok-óvóhely készült el Budapesten a főváros óvóhelyépítési munkálatai során.

— Ballával támadt feleségére, mert nagyon szerette Solti István pestszenterzsébeti gyárimunkás. A tárgyaláson féltékenységét hozta fel enyhítő körülményül, továbbá azt, hogy gyermekkorában súlyos baleset érte, egy téglát esett a fejére, azóta gyakran indultatba jön. A bíróságnak 8 hónapi börtönrre ítélte el.

— Az általános tanítóhiányra mutat, hogy a „Nemzetnevelés” című szaklap, a Katolikus Tanítóegyesület hivatalos lapja 122 katolikus tanítói állásra hirdet pályázatot.

— Internálták Tarján Ferenc nagykanizsai gyárost, mert vétele a honvédelmi érdekek és a háborús gazdálkodás ellen. A gyáros ellen bünvádi eljárás is indult.

— Temetőben lölte agyon feleségét Füvesi-Krausz Márton budapesti vasesztergályos. A férj vétkes tette után fölbélte magát. A véres családi dráma okának kiderítésére megindult a nyomozás.

Két mázsa tojás szállítását vállalta — három hónapra a fogházba került

Gyorsított eljárás alapján tárgyalta dr. Csajághy Sebestyén György törvényszéki tanácselnök csütörtökön délelőtt Molnár Zoltán 19 éves, Ajtó-utcán lakó magántisztviselő bűnügyét, aki ellen kétféle csalás miatt emelt vádat az ügyészség. Molnár, akit az elmúlt hét pénteken fogott el a debreceni rendőrség, a fogházból vezették el a tárgyalásra.

A jómegjelenésű fiatalember néhány héttel ezelőtt Drexler László cukrásznak és Schneider János pékmesternek elmondta, hogy az egyik nagybátyja főjegyzője a közeli jómódú községnek és így módjában van olyan rendszeresen nagyobb mennyiségű tojást szállítani. A pékmester és a cukrász örömmel kaptak az alkalmon és Drexler 1000 pengőt, a pékmester pedig 900 pengőt előlegelet adott át a beígért két mázsa tojásra. Molnár az előlegelet felvette, igen vigán élt, szórta a pénzt a jövedelvi cimborákkal, de tojást nem szállított. Parádára is elutazott mulatni.

A tárgyaláson a cukrász elmondta, hogy nagy sürgetésre 11 kiló tojást szállított Molnár. De többet nem.

Az ügyész súlyos büntetést kért, mert a jó családból való fiatalember csak azért sikkasztotta el az előlegelet, hogy legyen pénze a dorbézolásra, mulatozásra.

A bíróság Molnárt három hónapi fogházra ítélte elé. Az ítélet jogerős.

— Svájcban a szövetségi tanács több testületet feloszlalt és betöltötte ezeket a lapjait.

— Elemezési értekezlet volt Berlinben, amelyen a német igazgatás alatt álló országok mezőgazdasági közigazgatási vezetői vettek részt. A tanácskozás során megállapítást nyert, hogy a múlt évinél jobb termés várható.

— A cigányok házak építettek katolikus lelkészeknek a baranyai Görcsöny községben. P. Bihar Tádé pálos szerzetes ugyanis sokat foglalkozott a falubeli cigányok nevelésével, legnagyobb részüket eddig is sikerült már munkácsleltre szoktatni. A cigánytelepen azért építettek házat a páternek, hogy az mennél többet tartózkodjék körükben.

— Megölte a falát töltny Nyirbátor községben Kroszok János 17 éves bojtárt. A mezőn találta a puska lövedéket, amelyet otthon akart szétszedni, de az a szélszedéskor kezében felrobbant és megölte.

— Nem adnak ki új iparigazolványt Kolozsvárott a borbély-, szabó- és cipésziparban, a fűszer-, élelmiszer- és vegyeskereskedői szakmákban.

— Súlyos szerencsétlenség történt az istanbuli függővasútnál. A drótkötélpálya leszakadt és az egyik kocsi visszazuhan. Csodálatosképpen csupán két halálos áldozata volt a szerencsétlenségnek.

— Közel száz év eseményeire emlékszik a legöregebb szombahelyi asszony, a 104 éves Ostrozslik Tamásné. Emlékezőtehetsége késő öreg korára sem kopott meg, ma is szívesen beszél el, hogy is volt az, amikor Kossuth Lajos katonái Érsekújvárott, az ő szülővárosában jártak, amikor a Kossuth-bankók jártak, meg amikor — szomorú emlék — a Kossuth-bankók elvesztették értéküket. Sok viszontagságon ment keresztül az asszony, 65—70 éves korában is két kezé munkájával kereste meg kenyerét. Most már csak unokái és ükunokái körében él.

Gyászrovat

Özv. Tóth Józsefné Géder Judanna élt 93 évet. Temetése pénteken délután öt órakor a díszteremből református egyházi szertartással imával, Lakás: Bégány-utca 16. Csúrka temetkezés.

Juhász Imre m. kir. nyug. rendőr, 62 éves temetése pénteken délután hat órakor lesz a hármastereből református szertartással imával, Lakás: Kút-utca 126. Csúrka temetkezés.

Mosószappanjegyek bevétele

A kibocsátott szappanjegyek július hóra érvényes 9. számú szelvényére az alábbi mennyiségű mosószappant, vagy mosószert lehet vásárolni:

1. a kék színű rendes fejadag vásárlására jogosító mosószappanjegy 10. számú szelvényére 10 dkg mosószappant, vagy 25 dkg mosószert;

2. a pirosszínű a két éven aluli gyermekek részére kiadott Mosószappanjegy 10. sz. szelvényére 30 dkg. mosószappant, vagy 75 dkg. mosószert;

3. a narancsszínű mosószappanjegy 10. sz. szelvényére 40 dkg. mosószappant, vagy 100 dekagramm mosószert.

A kiskereskedők a szappan-utalványt július hó 10-én, szombaton a Közéletmezési Ügyosztály utalványozási osztályánál a délelőtti hivatalos órák alatt — szappanelszámolási könyvecskéjük bemutatásával igényelhetik.

A szappanjegyek 10. számú szelvényére augusztus hó 5-ig lehet mosószappant vásárolni. E nap után a 10. sz. szelvények érvényüket veszítik és azokat nem szabad beváltani, mert elszámolni nem lehet.

A július hóra kiszolgáltatott mosószappannal a kereskedők augusztus 6-án pénteken délelőtti számolhatnak el. Polgármester.

A debreceni vasúti csendőrség őrzetében van egy darab lüteső tászkával. Igazolt tulajdonosa megtekintheti reggel 7-től este 8-ig a csendőrség pályaudvari kirendeltségénél.

Mozdonyvezetők stafétája vitte Harsányi Zsolt kézirátát a soproni szabadegetemre. A neves író kézirátát Budapesten hagyta, kétségbeesetten telefonált édesanyjának, hogy juttassa el hozzá lehetőleg az előadásra. Mindenre gondoltak, végül a keleti pályaudvaron egy állomásfőnök adta a jó tippet, hogy a mozdonyvezetőknek adják oda, akik eljuttatják azt Sopronba. Így is történt s Harsányi Zsolt akadály nélkül tarthatta meg előadását.

Leültette a gazdát és két napig feketét fuvarozott a kocsiával. Jurkovic József biai gazdát a törökbalinti országúton valaki úgy fejbévágta, hogy eszméletlenül került el. Mire magához tért, kocsijának hull helyét találta. Két nap múlva a kocsi megtalálta a Sashegy aljában. A rendőrség megindította a nyomozást.

Két pengőt nyomolt a rendőr markába Ausländer Lázárné, sátoraljujhegyi zsidó tanító felesége, mikor az figyelmeztette, hogy az elsötétítés nincsen jól végrehajtva. A bíróság ezért háromhetvi fogházra ítélte.

Százezer pengő a finn hadiárvák támogatására. Ezt az összeget nyújtotta át vitéz Keresztes-Fischer Ferencnek Fanny Luukonennek.

Zsidó istentiszteletek rendezje a statusquo templomban. 5703 támmur 6—13. 1943. júl. 9—16-ig. Pénteken este a Deák Ferenc utcában 8 órakor, Kápolnási utcában 8.20. szombaton reggel mindkét templomban 7. délelőtt a Deák Ferenc utcában 10.30. délután mindkét templomban 5.30. este mindkét templomban 9.20. kőznapi reggel mindkét templomban 6.30. kőznapi este mindkét templomban 8.50 órakor. Beszéd Pénteken este a Deák Ferenc utcában. Rabbiság.

A debreceni vendéglősök szünnepje

Pénteken: Schaff Kálmán, Csapó u. 36. özv. Gömöri Menyhért, Sas u. 4. Csapó László Szoboszlói út 3 B. Halász Bernát, Magoss György-tér 12. Szakács Józsefné, Petőfi-tér 12. Lukács József Tóth Árpád u. 6.

Szombaton: özv. Kovács Aladárné „Pannónia étterem”, Ferenc József út 42 Breuer József „Kis hungária” kávéház, Arany János u. 2. Berger Hermanné, Hunyadi u. 28.

Vasárnap: Gollstein Arnold „Éden” vendéglő, Ispóty u. 1. Kovács Lajos kávéháza, Erzsébet u. 111. — Arany Pál, Vendég u. 3. szám.

Mi történt ezelőtt 25 és 15 évvel

1918 július 9-én a harci események eltörpülnek amellől a nagy politikai szeszáció mellett, melyet gróf Mirbach oroszországi német követnek a meggyilkolása okozott. A gyilkosság okát a legkülönbözőlegesen magyarázzák. A németek eutenté ügynökök kezét látják a dologban, az angolok azt hangoztatják, hogy Németország maga ölette meg Mirbachot, hogy ürrüge legyen Oroszországot ügyeibe való beavatkozásra.

Oroszországban egyébként is rendkívül zavaros a helyzet. — Moszkvában lázadás tört ki a bolsevik kormány ellen. A lázadók több középületet elfoglaltak, s ide beszáncolták magukat. A bolsevik csapatok azonban nagy túlsúlyban vannak, s a lázadást hamarosan leverik.

A frontokon nem túlságosan élénk küzdelmek folynak. A németek rendszeresen bombázzák Páris és készülnek a nagy támadásra. Az angol és francia csapatok pedig igyekeznek kisebb támadásokkal védelmi állásaikat megjavítani. Hatalmas amerikai csapatok érkeznek nagy gépesített erőkkel a francia kikötőkbe, s német bűvárnaszádok bár nagy sikereket érnek el, mégsem tudják megakadályozni az amerikai fegyverek özönlését.

Tíz évvel később, 1928 július 9-én a világsajtó még mindig Löwenstein belga bankár titokzatos halálával foglalkozik. — Löwenstein ugyanis családátos módon a La Manche-csatorna felett kiesett repülőgépből. — A rendőrségi nyomozás egyelőre semmi eredményre nem vezetett. Azt mindenesetre sikerült megállapítani, hogy Löwenstein anyagilag teljesen rendezett viszonyok között van, s veszteségei az utóbbi időben nemigen voltak. Az a feltevés tehát, mintha anyagi nehézségei miatt lett volna öngyilkos, megdőlt. Felesége egyébként, mint az újságíróknak kijelentette, bizonyos benne, hogy véletlen szerencsétlenség történt. A szerencsétlenségért viszont a gép-pilótáját okolja, aki nem zárta le az ajtót.

Mindezek ellenére azonban mégis vannak bizonyos gyanús körülmények, melyek a rendőrséget további nyomozásra készítetik. Fennmaradt a lehetősége ugyanis annak, hogy büntény történt. Hír szerint a francia rendőrségnek bizonyos adatok vannak a kezében, amely ezt a feltevést valószínűvé teszi. — Löwenstein holtestét egyébként még nem sikerült megtalálni.

Nem lehet telefonon feladni külföldi táviratot. Az intézkedés július 15-étől lép életbe.

A szentesi polgárista leányok elhatározták, hogy önkéntes munkatáborba mennek. A szentesi leánypolgári 80 nővendéke Huszt körül vonul táborba és veszi ki részét az országiszerte folvó munkából.

Földművelésügyi ösztöndíj vegyészeti, mezőgazda- és bölcsészettani hallgatók részére

Budapest, júl. 8. A mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézmények szakszemélyzetének utánpótlása érdekében báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter néhány évvel ezelőtt ösztöndíjakat létesített olyan egyetemi hallgatók számára, akik oklevélük megszerzése után kísérletügyi szolgálatba kívánnak lépni. A földművelésügyi miniszter most írta ki a pályázatot az 1943—44. tanévben vegyész-mérnök hallgatói, mezőgazda és bölcsészettani hallgatói ösztöndíjakra. Az ösztöndíjak összege a vegyész-mérnököknél évi 1400 pengő, a többiekénél évi 1000 pengő. A pályázatot 1943. évi szeptember 15-ig kell az illetékes egyetem dékán hivatalába benyújtani, ahol a szükséges egyéb tudnivalókat is közlik az érdeklődőkkel.

Üzenetek a frontról

Fábián János szakaszvezető a B/485 táborig postaszámraól szüleinnek Debrecenbe megnyugtató üzenetet küld, jól van, egészséges. Csókolja őket.

Fazekas László tizedes a Z/695 táborig postaszámraól megnyugtató üzenetet küld Debrecenben: jól van, nincs semmi baja, üdvözlét megkapta. Szeretettel csókolja.

Bogdán Miklós honvéd a K/206 táborig postaszámraól Iduskának Debrecenbe megnyugtató üzenetet küldi, egészséges. Szüleit értesíti, a csomagot megkapta. Sokszor csókolja őket.

Spáczay Flórián zászlós a B/471 táborig postaszámraól megnyugtató hozzártóztól Debrecenben: jól van, nincs semmi baja. Csókjait küldi.

Cserlák György karpaszományos szakaszvezető a B/471 táborig postaszámraól megnyugtató üzenetet küldi feleségének Debrecenbe: jól van, egészséges. Számlalan csókot küld.

Beregszásy József zászlós a F/777 táborig postaszámraól hozzártóztóinak Debrecenbe megnyugtató üzenetet küld. Nincs semmi baja, egészséges. Csókjait küldi.

Pinczés László szakaszvezető az F/777 táborig postaszámraól megnyugtató hozzártóztól Debrecenben: jól van, egészséges. Csókolja mindannyiójukat.

Fodor Pál szakaszvezető a B/471 táborig postaszámraól hozzártóztól megnyugtató üzenetet küldenek és kéri, hogy cigarettát küldjenek. Egészséges. Csókol mindenkét.

Horváth Károly tizedes a Z/443 táborig postaszámraól értesíti feleségét Hajdúszovátón: egészséges, sokszor csókolja.

Fodor Sándor honvéd az F/391 táborig postaszámraól feleségének, gyermekeinek és szüleinek megnyugtató üzenetet küld Nagylétára. Egészséges. Sokat gondol rájuk és csókjait küldi.

Revolvers merénylet: követek el Hunkócon egy ungvári favállalat teherautója ellen. Szerencsére sérülés nem történt. A nyomozás a tettesek közrekerítésére megindult.

VATIKÁNÁRÓK, július 7. (Stefani): A szertartások szent kongregációja összeült, hogy első alkalommal tárgyalja X Pius pápa szentté avatásának perét.

Közgazdaság

DEBRECENI TAKARMÁNYÁRAK. Lucerna új 13—14 pengő széna 10.— pengő, búkköny 13.— búza- és rozs-zalma 4.20.

Megtalálták a burgonyabogár ellenségét, egy rovarfajt amely sem az emberre, sem a növényre nem ártalmas és kizáró-

lag a burgonyabogarak pusztításából él. Trouvelot a francia agronomiai intézet tanára találta meg ezt a rovarfajt, amelynek a burgonyatelemlők sokat köszönhetnek.

Szerkesztői üzenetek

Erdély. Sziveskedjék ma, pénteken délután öt óra után a szerkesztőségbe befáradni, készsége segítségével leszünk.

SPORT

A Győri ETO meg akarja óvni állítólagos szabálysértés miatt a DVSC mérkőzést

Az ETO vezetősége tegnapi értekezletén elhatározta hogy a DVSC—ETO mérkőzést, melyen véleményük szerint a játékvezető részéről szabálysértés történt, megóvják.

Az óvással kapcsolatban Kovács Mihály intéző nyilatkozott és a következőket mondta:

— Véleményem szerint a Debrecenben kapott első gólunknál nem játékvezetői tévedés, hanem szabálysértés esete forog fenn. — Az történt ugyanis, hogy amikor a DVSC-játékos leszen kapta a labdát, a játékvezető azonnal sípolt. Határozottan állítom, hogy a leszen álló játékos a sípszó elhangzása után lötte be a labdát. Ha tehát később a játékvezető rá is jött a tévedésre, hogy nem volt les, már nem lett volna szabad gólt ítélnie. Az lett volna a helyes ítélet, ha a játék megállításának helyén játékvezető labdával folytatott volna mérkőzést. Ebben az esetben tehát szabálysértés történt s ez azután befolyásolta a mérkőzés további kialakulását is. Hisszük, hogy az MLSz helyt fog adni óvásunknak és elrendeli a mérkőzés újrajátszását.

Ezután még arról mond valamit az ETO intézője, hogy ők nem akarnak

a zöldasztalnál pontokat keresni, de a sport tisztaságának megóvása érdekében szükséges, hogy elejét vegyék hasonló esetek megismétlődésének.

Nézetünk szerint debreceni sportkörök egészen nyugodtan nézhetnek az ETO újabb tervei elé. Az óvás teljesen reménytelen. Elsősorban is az ETO rabulisztikával állította be a dolgot szabálysértésnek. Mi is történt a DVSC első góljánál?

Szilágyi labdáját Serfőző Sidlikhez csúszta. Pécsi kapus kétségbeesetten akarta a támadást elhárítani, azonban csak érinteni tudta a Serfőző labdáját, mely így lábáról Sidlik elé perült, aki azt belétole. A játékvezető fűtyölt, majd az ETO-játékosok reklamálására a partjelző-

höz ment, aki megerősítette, hogy nem volt les, hanem szabályos gól volt. Erre megadta a gólt. Az akció befejezése előtt nem fűtyölt a játékvezető, csak akkor, amikor Sidlik labdája már a hálóban volt. Erre nézve nyilatkozott is a fővárosi sportlapban és kijelentette, hogy nem történt előzetes lefűvés, hanem a győri játékosok kérésére kérdezte meg a partjelzőt, aki kijelentette, hogy szó sem volt lesről, mire természetesen megadta a gólt.

Az tehát kétségtelen, hogy még ha a gól les volt is, csak jöhiszemű játékvezetői tévedés történt, amilyen a mérkőzésen sorozatosan előfordult a DVSC terhére — nem pedig szabálysértés. Az ETO óvása tehát indoklatlan és reménytelen, amire nyomban rá is jön a győri csapat, amint megnyeri a vasárnapi BSZKRT mérkőzést. Óvás ötlete ugyanis csak kétségbeesett utolsó kapaszkodó arra az esetre, ha a BSZKRT csapatától még sem sikerülne elvenni a két pontot.

A DVSC vezetőségéhez kérdést intéztünk az ETO tervével kapcsolatban:

— Nyugodtan nézünk az óvás elé — kaptuk a választ. — A szabálysértésbe való kapaszkodás annyira erőszakolt, hogy nézetünk szerint nem is lehet komolyan vennünk...

A DVSC játékosok szintén mosolyogva szereztek tudomást az ETO óvasi kísérletéről...

— Nem számít — mondták — Veszített mérkőzés után, különösen, ha az olyan nagy tétre megy, mint a DVSC—ETO mérkőzés, rendszerint óvasi okot keres a veszített fél. Aztán felülkerekedik a sportszerűség és belátja, hogy ügyis reménytelen lenne... Ettől függetlenül, nyugodtan állítom, hogy a vasárnapi mérkőzés után, mely kiverte belőlünk a szinte lidércesen rank nehezedező 0:7-es vereség rémét, akár egymásután három mérkőzésen is megvernénk a győri csapatot.

Emlékveretek és díszoklevelek kiosztása a Játékvezető Testületben

A labdarúgó játékvezetők tegnap este tartották idénzáró összejövetelüket a Katolikus Otthon udvarán, s az összejövetelen adta át Atády (Auer) Kálmán, a JT. felsőtiszjain kerületének ügyvezető elnöke, a köztisztviselőben álló sportember a JT emlékveretét és díszokleveleit.

Id. Szabó Kálmán 25 éves játékvezetői működéséért, Szántó Zoltán 20 éves játékvezetői működéséért, Atády (Auer) Kálmán és Süss Béla 15 éves játékvezetői működéséért dr. Thomas Henrik, dr. Nagy Zoltán, dr. Lengyel József, Kovács Béla, Gal Imre 10 éves játékvezetői működéséért kaptak díszes emlékveretet s díszoklevelet, dr. Thomas Henrik, Körösi Antal és Pál Antal pedig a JT. érdekében kifejtett kiváló működésükért külön művészi emlékvereteket kaptak.

Atády (Auer) Kálmán szép beszéd keretében adta át a jelen voltakaknak a kitüntetések, hangsúlyozva, hogy a játékvezetők a labdarúgósport iránti szeretetből dolgoznak s megérdemlik tehát a közönség és a játékosok tiszteletét.

A kitüntetettek nevében dr. Thomas Henrik mondott köszönetet, felszólalásában egyuttal köszöntve Atády (Auer) Kálmánt új tisztségében. Az összejövetelen megjelentek melegen ünnepelték az új ügyvezető elnököket.

Az összejövetelen egyébként megállapodtak, hogy augusztus 5-én szalonasütést rendeznek, valamint kijelölték a „Hajdúnánási öregfiúk” elleni július 18-ra a játékosokat. Eszerint Farkas, (Kádár), Körösi, Süss, Gorondi, dr. Csaba Szabó, III. Kopjár, János, Nagy, Pál, Sárosi. Tartalék Czabán, Kobzos, Sorszei összeállításban játszanak a nánási

csapat ellen, amely így fog fellállni: dr. Kovács Lajos, Daróczy Gábor, dr. Balogh Zsigmond, Takács Jenő, Pozsgay Zsigmond, Buday István, Tokaji István, dr. Póczy János, Lóska György, dr. Csuka Lajos, dr. Somogyi Gábor.

Az összejövetelt Atády (Auer) Kálmán zárta be, búcsúztatva dr. Csicsák Györgyöt, aki Kassára neveztetett ki és köszöntve Pál Antalt, aki hivatalában előlépett.

Piarista gimnázium—Monostorpályi L. E. hadtest közép-döntő lesz vasárnap délután félhat órai kezdettel a nagyterdei Stadionban, Mindkét csapat igen jó erőket képvisel s így nagy küzdelem van kilátás. Ha a debreceni Piaristák együttese kerülne ki győztesként, akkor a Püspök-ladány—Kunágota hadtest közép-döntő mérkőzés győztesével játszlik 18-án a hadtest bajnok címet. Már többször megírtuk, hogy augusztusban Budapesten a kilenc hadtest bajnok, a Kisok bajnoka, Budapest leventebajnoka és a Szent László vándordíj ezévi győztese részvételével, kiesési rendszer szerint bonolyítják le az országos leventebajnokságért folyó küzdelmet. A Piaristák tehát, ha most vasárnap győznek és a soronkövetkező ellenfelüket is nagyul alá gyűrnék akkor, mint a VI. hadtest bajnoka résztvennének a budapesti mérkőzéseken is. Debreceni szempontból is elég jelentős ez a mérkőzés, mert jobb lenne, ha a hadtest bajnoka egy debreceni csapat lenne. A mérkőzés iránt máris nagy az érdeklődés és reméljük, hogy a vasárnapi mérkőzésre olyan sok néző lesz kíváncsi, hogy szamuk debreceni levente nézőcsúcs lesz. A Piaristák csapatát ma állítják össze s a vasárnapi együttes a következő játékosokból kerül majd ki: Timár, Kuritár, Fülz, Balla, Fejér, Sárossy, Balajthy, Joanovits, Kiss L. Abonyi, Molnár, Szegedy és Karvanszky.

Bogár nem sikerült megszerezni a DVSC-nek. Mint megtudtuk Kántor Ferenc, a DVSC ügyvezetője tegnap Nyiregyházaán járt és tárgyalásokat folytatott Bogár megvásárlásának ügyében. Munkatársunk felkereste Kántor Ferencet, aki a tárgyalásokról az alábbiakat mondta: Bogárról sajnos le kell mondanunk, mert a játékos a Nyiregyházi vezetők nem engedik, illetve nagyon sokat kérnek érte. Mi nem is bántunk a játékos miatt, mert az NB I-be csak igazán képzett és erős fizikumú játékos kell. Bogár tehetséges ugyan, de még éretlen az NB I. viharaihoz. Ha a nyiregyházi vezetők engednek a megszerzési árból, akkor esetleg még szó lehet Bogárról — mondja Kántor Ferenc. Ime a nyilatkozat s mondhatjuk „Bogár” füstbement terv lett.

Szilágyi eltiltásával kapcsolatban még mindig nem érkezett hivatalos jelentés, s így a kiváló játékos vasárnap valószínűleg játszik az SZVSE ellen. Abban az esetben, ha Szilágyit eltiltánák — ami már nem valószínű, — a DVSC a következő csapatát áll ki Szegeden: Keskeny, Csokai B Nagy, Papp, Mester, Orosz, Komlóssy, Tisza, Szabó, Serfőző, Sidlik. A csapat szombat délután indul és este már megérkezik Szegedre, ahonnan még vasárnap este tovább indul Szabadkára s ott hétfőn délután egy barátságos mérkőzést játszik az ottani együttesel.

Vörös megszerzése vasárnap dűlőre jut — mondotta Kántor Ferenc — igaz hogy a játékosért egyesülete sokat kér, de ennek ellenére remélhetjük, hogy Vörös a következő idényben már a mi játékosunk lesz. Több neves játékosal tárgyalunk, de ezekről csak annyit mondhatok, hogyha sikerül megszerezni őket, meglepetés számba fog menni az új DVSC. Mindnyájan a csatársort erősítének.

Vince Jenő a Boeska, majd az Újpest többszörös magyar válogatott játékos, az Újpest jelenlegi szaktanácsadója is kint volt a DVSC tegnapi edzésén és valószínűleg csodálkozott a játékosok remek erőnléte felett.

Nem megy el senki csapatunkból — mondotta dr. Génessy Sándor műhelyfőnök —, mert ha el akar menni, mi kiadjuk, de egy évig egyik csapatban sem játszhat. Így azt hiszem mindenki távozni szándékozó meggondolja magát és visszamarad. Nagy erősitéseket fogunk tenni.

A D. Villanygár vezetőisége felkéri összes igazolt játékosait, hogy pénteken délután 5 órakor az egyetemi sporttelepen edzésen jelenjenek meg, utána megbeszélés. Vasárnap az első csapat Szatmárra utazik.

Észak, Dél, Kelet hármas kerületközi atletikai viadal lesz Debrecenben június 18-án, a válogatott keretét Czuna Ferenc testnevelési tanár most állította össze a következőkből: 100 mé-

ter: Korompay, Bartha, Bodnár, 400 méter: Pirigi, Bartha, Becső, 800 méter és 1500 méteren: Soltesz, Kovács, 500 méteren: Leckó, Simon, 110-es gát: Bécsi, Ráthonyi, Kazár, magasugrás: dr. Kapros, Ráthonyi, távolugrás: Bartha, Ráthonyi, Fikli, rúdugrás: Bodnár, Ráthonyi, dr. Boda, súlydobás: Beck, Divinyi, dr. Boda, diszkosz: Beck, dr. Ilyés, dr. Boda, gerely: Ung, Póka, Törös, 4x100 méteres váltófutas: Korompay, Bartha, Bodnár, Török, Komlóssy. Könnyű edzéssel készült az utolsó osztályozó mérkőzésre a DVSC tegnap délután az SZVSE ellen a közvetlen védelem és fedezetsor változatlanul a Keskeny, Csokai, B. Nagy, Papp, Mester, Orosz összeállításban játszik. A támadósor végleges összeállítására csak a mai szakosztályi ülésen kerül sor. A jobbszélső posztja bizonytalan, főként ha Szabónak a belsőhármásban kell szerepelnie. Komlóssy, vagy Szilárd játékára kerül sor.

Kardos és Baló is ajánlják a DVSC-hez — írja a fővárosi sportlap. Kardossal valóban tárgyalta a debreceni csapat vezetőisége, azonban lemondtak a neves ötszörös megszerzéséről, főleg Mór edző kívánságára, — aki fiatalokból álló támadósorot akar szerepeltetni. Baló egyelőre nincs kombinációba véve.

A Gamma leszerződöttte Bonyhádyt, a kolozvári középcsapatát, Opatá Zoltánnal folytatott tárgyalások után. Palatinust hajlandó viszont átadni az egyesület

Hamarosan nyilvánosságra hozták az egyesületek visszatartási és szabad listáját. Az NB I-ben szereplő egyesületek alig néhány játékos tesznek szabaddá. Így szabad játékos lesz a Ferencvárosból Toldi, aki azonban már nem szerepel mint játékos, hanem edzőnek szerződött le a Z. Danuviahoz. A Gammából Király, a Csepelből Dósay, Szegedből Aknavölgyi. A Ferencváros két játékosát tette átadó listára: Füstöst s Bekét. Aknavölgyi kapus és akár Füstös, akár Beke, Debrecenben is elkélne.

A DVSC szombaton utazik el Szegedre, ahol a játékosok az SZVSE ellen játszanak, a vezetőség pedig a Szeged vezetőivel folytat tárgyalásokat Vörös átengedésére vonatkozólag. A mérkőzést Újváry vezeti. A DVSC legalább egyik pontot el akarja hozni Szegedről.

A győri ETO Riff Emilt, a SALBTC edzőjét szerződötteti le.

Szombaton 10-én és 11-én tartják meg az országos levente céllövő bajnokságokat

Az országos levente céllövő bajnokságot az idén Szolnok városában bonyolítják le. A versenyeken résztvehetnek azok a társadalmi sportegyesületekben igazolt iskolán kívüli leventék — ha 19 évnél fiatalabbak — akik az 1942 évi országos céllövőversenyen, vagy a sportszövetség által rendezett országos bajnok-

ságokon még bajnokságot nem nyertek, illetve első helyezést nem értek el. A versenyen egyéni és csapatversenyszámok szerepelnek. A csapatok létszáma hét fő, amelyek közül az öt legjobb körégséget elért eredménye számít.

Az országos céllövő bajnokságokon az ország legjobb 140 levente céllövője mérkőzik, igazolva azt a tényt, hogy a céllövészet mindig honvédelem.

Az országos bajnokságban Debrecenből a II. korcsoportból Mikola Rezső, a III. korcsoportból pedig Rimóczy László és Tóth Miklós indulnak, a hadtest szintjén pedig a csapat többi tagjai Szolnokról és Orosházáról kerülnek ki. A hadtestet Nagy László lövészes szakelőd vezető az országos bajnokságon.

Elmarad a vasárnapra tervezett kolozvári MOTESZ, MEF-SOK és LOK hármas tornászviadal, közbejött okok miatt.

A kolozvári főiskolai kosárlabda tornán, a debreceniek kivül még Pécs és Kolozsvár főiskolái is indulnak.

Kolozsvártól játszik le a Magyar királyi viláblabda négyes kupadöntőjét, július 17-én és 18-án. A négyes döntőben az FTFC, MAFC, UTE és MAC csapatai vesznek részt.

Az újonnan alakult labdarúgó csapat tagjai vasárnap délután felöltö a dohánygyári pályán megjelennek és a nyiregyházi Hunyadi ellen játszanak mérkőzést.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ

JANOSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magannyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántfy u. 19. 54—919

GÁLOCSY legrégebb magannyomozó, megfigyeléssel, nyomozással diszkretek eredménye. K. Zoldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

NAPSZÁMOSOKAT azonnali belépésre felvesszünk, Városi nyomda, Bőszörményi út 6. sz. 2—866

UJSÁGKÉZBESÍTŐ-KET felvessz a DEBRECEN kiadóhivatala. Je lentkezhetnek idősebb férfiak és asszonyok is, avagy olyan rokkantak, akik rokkantságuk mellett kézbesíteni tudnak. Nyolc évi szolgálat után nyugdíj. Rövid munkaidő. Jó fizetés. Kezddöket betanítunk. Jelentkezés délután 4 órakor. József kir. herceg u. 1. sz. DEBRECEN kiadóhivatala. 589

NYUGDIJASOK könyvny kereset. Jelentkezés Pannonia szálló. 2-909

KÖZÉPISKOLÁS fiúk s lányok, könyvtérrel sokat kereshetnek. Jelentkezés Pannonia szálló. 2-907

EURÓPA legnagyobb lexikonjához előfizetés-gyűjtésre jelentkezzen. Könnyű kereset, Pannonia szálló. 2-908

GAZDASÁGI ALLAS

KOCSIS, feltétlen megbízható felvételt, Gásnár fatelep, Hid u. 14. 26—922

HAZMESTERI ALLAS

KISMÉRETŰ lakásba, házmeesterpár azonnali felvételt. Jelentkezni kilencről: Rothermere u. 29. sz. 20—937

IPARI

SZABÓSEGÉDET és tanuló azonnali felvesszünk, Tegdes, Kálvin-tér 19. sz. 33—1870 8. 5

PINTÉRT keres azonnali belépésre Áron Miksa cég. 33—807

URIFODRÁSZ segédet azonnali felvessz Wittmann Anna, Márton Kálmán u. 14. 33—944

MŰSZERÉSZ tanuló és segédet azonnali felvesszünk, Király, Royal épület. 33—936

TANULÓ FIU

VILLANYSZERELŐ műszerész tanuló felvessz Fazekas, Péterfia 42. sz. 64—461

KIFUTÓ FIU

KIFUTÓ fiúkat felvesszünk, Hírlapiroda, Hunyadi u. 28. 49—902

KIFUTÓT felvessz a Török festéküzlet, Csepléd u. 20. 49—929

KIFUTÓ felvételt, K. Tóth u. 1. sütődő, 49-473

EGY kifutót azonnali felvesszünk, sütődő, Árpád-tér 13. 49—476

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

UJSÁG kézbesítő asszonyokat felvessz Hírlapiroda, Hunyadi u. 28. 4—901

SZORGALMAS munkásnőket s munkásokat raktári munkára felvesszünk, Sárréti áruktár Délior 19. ekegyár. 4—864

HASZNÁLT ruha javításhoz varrónőt felvesszünk, Erzsébet u. 25. sz., 67-210

IRODAI

KERESZTYÉN gépirónót felvessz. Ajánlatokat „Gyakorlott” jellegére. 34—472

IPARI

MUNKÁSNŐKET timárságha felvesszünk, Teleki u. 54. 35—943

FODRÁSZSEGÉDET lány Mezőtúrra felvételt, 70 P, havifizetés, s teljes ellátás, borra való, 80—120 pengőig. Érdeklődni helyben Mák u. 31 szám alatt. 35—921

TANULÓ LEANY

KÖNYVKÖTŐ tanuló lányok fizetéssel azonnali belépésre felvételt. Városi nyomda Bőszörményi út 6. sz. 794

KISASSZONYT tanulót beosztással, 4 középiskolával felvessz Takács drögéria. Csapó u. 95. 63—932

FODRÁSZ tanulókat leányt, vagy fiút felvessz, Bíró fodrász, Rákóczi u. 24. 63—927

TANULÓ lányokat felvesszünk, Király fodrász, Bocskai-tér 12. 63-833

Háztartási alkalmazott MINDENES

AZONNALRA, vagy pedig 15-ére rendes minden leány, ki a főzéshez ért, gazdálkodó helyre felvételt, Bethlen u. 30. sz. 30—924

SAKACSNÓ

JÓL főzőnő, háromtagú családdal felvételt. — Szobalány van, piacra nem kell menni. Lehet zsidó is. Jelentkezni Kenyeres, Széchenyi u. 53. 59—935

ÜZLETI AJANLAT

CLÁNOZ vizsgálat, zsi-zsiktelent felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál. 606 11 4.

CLÁNOZTASSON Csala clánózó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

HASZNÁLT orákat veszzünk, javított eladók. — Schiffmann, Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3

SIRKÓVEK, műköből és termésköből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalakat, kerti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál, Fűrőd u. 2. sz. 67—279 vv.

KÖLCSÖNZÖK, veszzünk porszivót, gramofont, lemezt, motort, segédmotort, kerékpárt, rossz gumikkal is, Soltész, Kálvin-tér 2. 67—1172 7. 18.

JÉGSZEKRÉNYEK eladók, Pestj u. 67. 67—925

SZŐRME bundákat javítók alakítok, festek. Veszzek eladók Kövöry szücsmester püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

LEGOLCSOBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET

TÖRÖTT gramofon lemezzért 2.20-at fizetnek. Villanykörte csere 30 f. Biró Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

TOLLAT legmagasabb napiárban veszz Hangya tollgyűjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66—858

BOROSHORDÓT, taposókádát, tölgya bor-elhordót, szőlőprést, daráló veszzek, Nap u. 4. Telefon: 32—83. 66-888

ANTIK ezüst tárgyakat elhalt magyar festők festményeit, magas árban veszzem. Címeket „Gyűjtő” jellegre a kiadóba kérem. 66—931

PERZSASZÖNYEGET legmagasabb árban veszzek. Címeket vasárnap estig „Budapesti” jellegre a kiadóba kérem. 66—930

TISZTA fél és 1 literes üvegeket magas áron veszz Arany Angyal gyógyszerár, Piac és Szent Anna u. sarok 66—916

OKTATÁS

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában, állandó tanfolyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT ezüstneműt ékszereket, napi áron veszz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánt napi árban veszzek. Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁR, varrógépet, gramofont, szak-szerűen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8 12.

KÉSZPÉNZERT azonnali veszzek 10—15.000 kilométert futott Opel Olimpiát, Kadettot vagy Kapitán kocsit kifogástalan gumikkal magánostól. Leállított kocsik is érdekelnek. Ajánlat telefonhívásra: Debrecen: 13-91. Eötvös utca 51. 375 7. 19

KEEÉKPÁRT, villanyt, szerel, javít Kerekes, — Hatvan u. 4 főpostával szemben. 213 7. 5.

SACHS százas motor, jó gumikkal eladó, Fanto-telep, Délior 4. 7—933

RADIO

Egy 3+1 rádió és egy Kálor kályha eladó Bíró fodrász, Rákóczi u. 24. 58—926

MODERN igen jó rádió eladó. Baltazar u. 6. sz. hátsó lakás. 58—915

HANGSZER

RÖVID vasszerkezetű keresztthúros zongorát elcserélném hasonló jó pianinóért. Cím a kiadóban. 28—940

RÖVID vasszerkezetű keresztthúros zongora eladó, Cím a kiadóban. 28—941

VILLANYGRAMOFON zeneszerkeztény és egy dinamikus hangszóró eladó, Varga u. 31. 28—918

BUTOP

HASZNÁLT bútorokat, irodaberedézet, wert, helmkasszát, üzletberendezést magas áron veszzek. Verő Csapó u. 10. sz. 1971 8. 5.

NINCSEN fényes kirkatunk, bútor olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

KERTI asztal, székekkel eladó, Varga u. 31. 9—917

KOMBINÁLT szekrényt, használtat veszzek Barna u. 16. 9—474

LAKOSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyanacsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

KÖZPONTBAN levő 2 szobás, konyhás lakásomat elcserélném egy, vagy kétszobás konyhás lakással. Cím a kiadóban. 53—928

ELCSERÉLNÉM ráfizetéssel az István út 21. alatti egy szoba, előszoba, konyhából álló adómentes új kertes házamat városi 50.000 pengős házzal. Érdeklődni délután dr. Balk Imre ügyvédnél, Deák Ferenc u. 6. 53—850

LAKAST KERES

BUTOROZOTT irodahelyiséget vállalatnak, telefontal azonnalra keresünk. Telefon: 21-25 52—872

BUTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szép utcai szoba, két személynék, esetleg úri ellátással kiadó, telefon: 24—88. 10—938

UTCAI bútorozott szoba kiadó azonnalra, Piac u. 77. szám, I. 4. 10—470

ELVESZETT

ELVESZETT egy barna pejkanca csikó, negyedik hetes. Ertesítést kérek: Piac dűlő 19. szám, Halasi István. 13—911

VEGYES

KERESEK 10 hónapos gyermekemnek nevelő szülőt. Érdeklődni lehet: Csapó u. 78. házmeester-nél, délután 4—5-ig. 68—934

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG

HATMÉTERES épületfa befele nyíló duplaablak, 120 centis eladó. Wolaffka telep, Bajnok u. 8. sz. 20—914

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserelek, Pál János szappanmester. Kőlcsei u. 8. 634. 11. 19

GYERMEKKOCSI

GYERMEKKOCSIT (nem sportkocsit) használtat keresek, Honvédtemető u. 6. telefon: 21-62. vv—758

HASZNÁLT ruha — cipő 69

FÉRFI frofir fürdőköpeny nagy alakra, eladó Werbőczy u. 6. udvarban jobbra. 69—912

INGÓSÁG VETE. vegyes

PLAFON-VENTILLÁTORT megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37—761

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

BETEGTOLÓKOCSIK Minden kényelmet biztosító gumi kerekű betegtolókoocsik, minden formában kaphatók Ingóságközvetítőben ret pöki bérpalota. 1220 7. 16.

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, aktrészeket eladó, vásároly vitéz Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

ELADÓ HAZ

ROTHERMERE u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Pap ügyvédeknel, Iparkamara. 17—466 vv.

ELADÓ FÖLD

BELLEGELEN, négy kilométerre, Kishegyesi útnál 1 hold előosztályú búzatermő föld eladó. Nagy ingatlanirodában. Csapó u. 27. 15—471

GYÜMÖLCSÖST egy szoba, konyhás lakással keresek megvételre, azonnali készpénzfizetéssel. Irásbeli ajánlatokat „10 ezer pengő” jellegre a kiadóba kérek 15—477

BALMAZUJVÁROSON 35 kat. hold szántó van eladó. Értekezés dr. Bőszörményi ügyvéd, Ferenc József út 70. 15—832

ELADÓ ALLAT

ELADÓ 2 darab háromhónapos mangalica Csapó u. 85. 14—942

FEJŐSTEHÉN 14 liter tejhozammal, 20 darab liba eladó, Erdély u. 7. Reptér mellett. 14—923

ELADÓ verestarka tehén fiával, 12 liter tejről felelek, Szent Anna utcai római katolikus temető órház. 14—913

ELADÓ hasaskoca, rövidesen lefial. Mester u. 9. sz. 14—904

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF